

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

FACULTY OF INFORMATION TECHNOLOGY

ÚSTAV INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

DEPARTMENT OF INFORMATION SYSTEMS

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA DOMÁCÍ IOT SÍTĚ

THESIS TITLE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

TOMÁŠ ČIKEL

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. JAN PLUSKAL

BRNO 2020

Zadání bakalářské práce

Student: **Čikel Tomáš**
Program: Informační technologie
Název: **Bezpečnostní analýza domácí IoT sítě**
Security Analysis of Home IoT Network
Kategorie: Vestavěné systémy

Zadání:

1. Seznamte se s běžně používanými komponentami pro domácí IoT, např. Sonoff, Moeshouse a jiné dle doporučení vedoucího. Zjistěte jejich možnosti použití a integrace do oficiálních automatizačních systémů dodávaných jejich výrobcí.
2. Proveďte analýzu síťové komunikace s cílem zjištění informací, které tyto komponenty prozrazují o uživateli. Zaměřte se také na možné zranitelnosti, které umožňují prozradit citlivé informace, nebo převzít kontrolu nad komponentou.
3. Po dohodě s vedoucím navrhnete, implementujete a otestujete opatření, jak znemožnit využití objevených zranitelností nebo zneužití dat, která zařízení o uživateli zasílá. Nahraďte, typicky cloudové, automatizační platformy výrobců jednotlivých komponent pomocí open source nástrojů třetích stran, např. automatizačního nástroje Home Assistant a alternativních open source firmware vyvinutých komunitou pro dané komponenty.
4. Diskutujte nalezené zranitelnosti/úniky dat a navrhnete soubor doporučení, jak vybudovat bezpečnou domácí IoT síť, která zamezí úniku informací o uživateli mimo jeho síť.

Literatura:

- Simpson, A. K., Roesner, F., & Kohno, T. (2017, March). Securing Vulnerable Home IoT Devices with an In-Hub Security Manager. In *2017 IEEE International Conference on Pervasive Computing and Communications Workshops (PerCom Workshops)* (pp. 551-556). IEEE.
- Ali, B., & Awad, A. (2018). Cyber and Physical Security Vulnerability Assessment for IoT-Based Smart Homes. *Sensors*, 18(3), 817.
- Oh, S. R., & Kim, Y. G. (2017, February). Security Requirements Analysis for the IoT. In *2017 International Conference on Platform Technology and Service (PlatCon)*(pp. 1-6). IEEE.
- Lin, H., & Bergmann, N. (2016). IoT Privacy and Security Challenges for Smart Home Environments. *Information*, 7(3), 44.

Pro udělení zápočtu za první semestr je požadováno:

- Body 1 a 2.

Podrobné závazné pokyny pro vypracování práce viz <https://www.fit.vut.cz/study/theses/>

Vedoucí práce: **Pluskal Jan, Ing.**

Vedoucí ústavu: Kolář Dušan, doc. Dr. Ing.

Datum zadání: 1. listopadu 2019

Datum odevzdání: 28. května 2020

Datum schválení: 25. října 2019

Abstrakt

Do tohoto odstavce bude zapsán výtah (abstrakt) práce v českém (slovenském) jazyce.

Abstract

Do tohoto odstavce bude zapsán výtah (abstrakt) práce v anglickém jazyce.

Klíčová slova

Sem budou zapsána jednotlivá klíčová slova v českém (slovenském) jazyce, oddělená čárkami.

Keywords

Sem budou zapsána jednotlivá klíčová slova v anglickém jazyce, oddělená čárkami.

Citace

ČIKEL, Tomáš. *Bezpečnostní analýza domácí IoT sítě*. Brno, 2020. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta informačních technologií. Vedoucí práce Ing. Jan Pluskal

Bezpečnostní analýza domácí IoT sítě

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením pana X... Další informace mi poskytli... Uvedl jsem všechny literární prameny, publikace a další zdroje, ze kterých jsem čerpal.

.....

Tomáš Číkel
9. srpna 2021

Poděkování

V této sekci je možno uvést poděkování vedoucímu práce a těm, kteří poskytli odbornou pomoc (externí zadavatel, konzultant apod.).

Obsah

1	Úvod	3
2	IoT	4
2.1	Zariadenia v našej IoT sieti	4
2.2	Automatizačné systémy	9
2.2.1	Automatizačné systémy dodávané výrobcami	9
2.3	Komunikácia IoT sieti	10
2.3.1	Protokoly na štandarte 802.15.4 a proprietarné protokoly	11
2.3.2	IoT protokoly v štandarte IEEE 802.11	12
2.3.3	Ostatné protokoly používané v IoT	13
3	Bezpečnosť	14
3.1	Bezpečnosť v domácej IoT sieti	14
3.2	Bezpečnostné hrozby v IoT	15
3.2.1	Fyzické hrozby	15
3.2.2	Hrozby na nižších vrstvách OSI modelu	15
3.2.3	Hrozby na vyšších vrstvách OSI modelu	16
3.2.4	Analýza komunikácie	17
3.2.5	Simulácia MITM útoku	20
3.2.6	Simulácia nedostupného systému	21
3.2.7	OTA nahratie firmware	22
3.2.8	Známe a objavené hrozby v našej sieti	23
4	Open-source systémy	25
4.1	Firmware	25
4.2	Open-source systémy	28
4.3	Implementácia v našej IoT sieti	31
4.3.1	Konfigurácia Home Assistant	32
4.3.2	Firmware	34
4.3.3	Testovanie a porovnanie s oficiálnymi automatizačnými systémami	37
5	Diskusia a doporučenia na vytvorenie bezpečnej IoT siete	39
5.1	Diskusia	39
5.2	Doporučenia pre vytvorenie bezpečnostnej siete	40
6	Záver	42
	Literatura	43

A	Konfigurácia open-source IoT siete	45
A.1	Konfigurácia siete	45
A.2	Home Assistant	45
A.2.1	Zabezpečenie a vzdialený prístup	46
A.2.2	MQTT a zálohovanie systému	48
A.3	Konfigurácia Esphome	49
A.4	Tasmota	51

Kapitola 1

Úvod

Táto práca sa venuje bezpečnosti domácej IoT siete, viacej známej pod konceptom "Smart home", konkrétne analýze komunikácie v nami vytvorenej sieti, potencionálnym bezpečnostným hrozbám a únikom citlivých informácií. Cieľom práce je zoznámenie s IoT zariadeniami, odhalenie potencionálnych zraniteľností alebo možnosti zneužitia dát, implementovanie a otestovanie riešenia pre nájdené zraniteľnosti.

IoT technológie zaznamevajú v posledných rokoch rýchly rast, z tohto dôvodu sa obava o bezpečnosť a súkromie stala jednou z hlavných oblastí, na ktoré sa práce ako je táto zameriavajú. S vysokým rastom používania IoT technológii rastie taktiež počet útokov na ne. Iba v prvej polovici roku 2019 bolo zdetekovaných vyše 100 miliónov útokov na IoT zariadenia, počet útokov za prvú polovicu roka 2019 je skoro o 9 krát väčší ako počet nameraných za prvú polovicu roka 2018 [17]. Ďalší posudok dokonca uvádza 2.9 miliardy detekovaných udalostí za prvú polovicu 2019, čo je 12 krát viac, než bolo detekovaných za ten istý čas v roku 2018 [13]. Aj keď sa dáta medzi týmito dvoma zdrojmi líšia, je jasne vidieť trend nárastu počtu útokov na IoT siete.

IoT siete často používajú na komunikáciu protokoly, ktoré su nešifrované alebo sú postavené na úplne iný účel ako použitie v IoT sieťach napr. IPDC. Vďaka tomuto sú tieto siete vystavené bezpečnostným hrozbám, ktoré môže potencionálny útočník využiť na získanie dát, či prístupu do siete. Taktiež je tu problém s aktualizovaním firmware na zariadeniach, ktoré sa už používajú. Nie všetky zariadenia ponúkajú túto možnosť. Často potom čo sa dostane zariadenie k zákazníkovi, sa zariadenie buď nedá alebo samotný výrobca sa ani nesnaží aktualizovať zariadenie proti známym bezpečnostným hrozbám. Automatizačné systémy, ktoré su typicky cloudové, ponúkajú možnosť nielen ovládania IoT siete z hocikákeho miesta, ale tiež možnosť odchytenia komunikácie mimo lokálnej siete potencionálnym útočníkom. Aj vďaka tomu sa open-source systémy zameriavajú na bezpečnosť a kontrolu zariadení z lokálnej siete.

V prvej časti práce sa čitateľ zoznámi so zariadeniami v našej sieti a ich automatizačnými systémami. Zistí akú funkcionálnosť majú zariadenia a aký je rozdiel medzi ich automatizačnými systémami. V druhej časti je prevedená analýza sieťovej komunikácie našej IoT siete. Čitateľ v nej nájde ukážky nedostatkov a bezpečnostných hrozieb v našej sieti. V tretej časti sa čitateľ zoznámi s open-source systémami a firmware. Implementujú a otestujú sa opatrenia, ktoré majú za úlohu znemožniť využitie objavených zraniteľností potencionálnym útočníkom. Za týmto účelom sa nahradia cloudové automatizačné systémy open-source ako je napríklad Home Assistant. V štvrtej časti sa nachádzajú doporučená, na čo sa zamerať pri vytváraní IoT siete z pohľadu bezpečnosti. Diskusia vychádza zo zistení z predošlých častí práce.

Kapitola 2

IoT

V tejto sekcii sa zoznámime s prostredím IoT technológií, s IoT zariadeniami, ktoré sa nachádzajú v našej IoT sieti, porovnáme ich systémy a zoznámime sa s protokolmi, ktoré sa používajú v IoT sieťach.

Internet of Things je v posledných rokoch stúpajúcim trendom. IoT infraštruktúra je tvorená zo siete, ktorá obsahuje rôzne zariadenia ako počítače, senzory, vypínače a iné, a technológie ako RFID¹, Bluetooth, NFC², Wi-Fi a iné. Cieľom IoT je rozšíriť funkcie internetu zvýšením schopnosti pripojiť rôzne zariadenia k sieti. Vďaka IoT môžu užívatelia zdieľať informácie tvorené buď samotným užívateľom (napr. manuálne nastavenie teploty na termostate) alebo informácie zozbierané z IoT zariadení napr. senzorov. Hlavnou funkciou IoT je umožniť užívateľom jedinečnú identifikáciu, označenie, prístup, automatizáciu a kontrolu zariadení kedykoľvek a kdekoľvek pomocou Internetu [2].

Smart Home

Smart Home konceptu sa rozumie domáca IoT sieť, do ktorej sú pripojené rôzne senzory, domáce spotrebiče, chytré zariadenia a je zabezpečená schopnosť ich vzdialeného sledovania, pripojenia a prístupu k zariadeniam v tejto sieti pomocou internetu. Hlavným cieľom Smart Home je zvýšiť automatizáciu v dome, zjednodušiť správu energií a ich spotrebu. Smart Home sa zameriava na automatizáciu a ovládanie služieb ako osvetlenie, kúrenie, ventilácia a klimatizácia, monitorovanie a ovládanie bezpečnosti domu (napr. zámok na dvere, alarm) a zvýšenie komfortu jeho užívateľom (napr. Amazon Echo). Technicky Smart Home pozostáva z 5 častí: ovládateľné zariadenia, senzory, sieť po ktorej zariadenia komunikujú, zariadenie ktoré zbiera informácie zo sensorov a ovláda ostatné zariadenia v sieti a neposlednom rade zariadenie pre vzdialený prístup ku sieti napr. pomocou aplikácie v smartphone [2].

2.1 Zariadenia v našej IoT sieti

Zariadenia v našej sieti pochádzajú od rôznych výrobcov. Ale môžeme ich rozdeliť do dvoch skupín. Zariadenia od spoločnosti Sonoff a zariadenia, ktoré sú od viacerých výrobcov, ale všetky sú postavené na platforme Tuya. Všetky sú napájané pomocou 240 V, a okrem zásuvky BW-SHP6, ktorá sa iba zapojí do už existujúcej zásuvky sa všetky zariadenia musia zapojiť priamo do elektrickej siete.

¹Vysokofrekvenčná identifikácia

²Krátkodosahové bezdotykové vysokofrekvenčné spojenie

ESP8266

Všetky zariadenia v našej sieti používajú buď *ESP8266* alebo *ESP8285* Wi-Fi mikrokontrolér, ktorý slúži na ovládanie zariadenia a vďaka ktorému sa pripájajú do siete. Tieto mikrokontroléri sú navrhnuté pre mobilné zariadenia, nositeľnú elektroniku a IoT zariadenia. ESP8285 mikročip je v podstate taký istý ako ESP8266 ale má 1MB flash pamäte. Mikročipy bežia na 3.3V a používajú L106 32 bit RISC procesor s maximálnou frekvenciou 160 Mhz. Tieto čipy podporujú Wi-Fi štandard 802.11 b/g/n, v prípade n štandardu podporuje iba 2,4 Ghz a rýchlosť až do 72.2 Mbps. Mikrokontroléry implementujú TCP/IP protokol a 802.11 b/g/n WLAN MAC protokol. Mikročip taktiež podporuje nízko úrovňové komunikačné protokoly ako I2C, SPI, sériovú komunikáciu pomocou UART a taktiež aktualizácie OTA [22]. ESP8266 dokáže operovať v rôznych režimoch:

- Aktívny režim: Mikročip má zapnutý vysielateľ. ESP8266 môže posielať, prijímať alebo počúvať.
- Režim spánku: CPU beží v klasickom režime zatiaľ čo Wi-Fi s rádiom sú deaktivované.
- Režim ľahkého spánku: CPU a všetky periférne zariadenia sú pozastavené. Akékoľvek udalosti (MAC, RTC³ timer, alebo externé prerušenia) čip prebudia.
- Režim hlbokého spánku: Všetky časti okrem RTC sú vypnuté.

Mikrokontroléry podporujú taktiež ovládanie pomocou IR⁴, zároveň ponúkajú 17 univerzálnych vstupno/výstupných pinov, ktorým sa môžu priradiť rôzne funkcie naprogramovaním príslušných registrov [22].

BHT-6000 Termostat

Séria termostátov navrhnutá na používanie v domácnostiach, slúži na ovládanie oteplovania vody, podlahy a samotného domu. Komunikujú cez Wifi, môžu podporovať Modbus alebo BACnet komunikačné protokoly. Presnosť merania teploty je $\pm 0.5^{\circ}\text{C}$. Termostat obsahuje pamäť, ktorá zachováva dáta v prípade výpadku napájania. Taktiež obsahuje LCD display, na ktorom sa zobrazujú informácie ako napr. teplota, či vlhkosť. Naš konkrétny model obsahuje dva senzory NTC39z0. Interný, ktorý slúži na meranie teploty vzduchu a externý, ktorý slúži na meranie teploty podlahy. Termostat sa dá nastaviť pomocou aplikácie alebo aj priamo pomocou tlačidiel na samotnom termostate. Na rozdiel od ostatných zariadení v sieti, používa ESP8266 iba na komunikáciu v sieti, samotnú kontrolu zariadenia zabezpečuje *Sonix SN8F57084SG* mikrokontrolér. ESP8266 komunikuje s týmto mikrokontrolérom UART sériovou komunikáciou, ktorá používa špecifický Tuya protokol.

Obrázek 2.1: BHT-6000

³Real Clock Timer

⁴Infračervené žiarenie

Komponenta	Špecifikácia
ESP8266	TYWE3S modul, slúži iba na komunikáciu v sieti
SN8F57084SG	Ovládanie termostatu, tlačidiel a displeja
2x NTC3950	Meranie teploty vzduchu a podlahy
LED display a tlačidla	Zobrazovanie informácií a ovládanie zariadenia

Tabulka 2.1: Komponenty zariadenia BHT-6000

BW-SHP6 Zásuvka

Smart zásuvka od spoločnosti BlitzWolf, na platforme Tuya, ktorú je možné kontrolovať cez Wifi alebo fyzicky pomocou tlačidla. Zbiera aktuálne štatistiky o spotrebe elektrickej energie pomocou BL0937 mikročipu. Zariadenie na rozdiel od ostatných zariadení v našej sieti obsahuje ESP8285 mikročip, ktorým sa pripája do systému. Maximálne zaťaženie zásuvky je 10A. Toto zariadenie sa na rozdiel od ostatných veľmi ľahko zapojí do elektrickej siete prostým zapojením do existujúcej zásuvky.

Obrázek 2.2: BW-SHP6 zásuvka

ESP8266 piny	Komponenta
GPIO00	LED pre Relé
GPIO02	LED
GPIO05	BL0937
GPIO13	Tlačidlo
GPIO15	Relé

Tabulka 2.2: Rozdelenie pinov BW-SHP6

QS-WFI-S03-2 vypínač

Dvojkanálový smart vypínač na platforme Tuya, ktorý neobsahuje žiadne tlačidlá na manuálne ovládanie, ale má terminály, do ktorých sa dajú zapojiť iné manuálne vypínače. Tie ale nie sú do ESP8266 zapojené ako vypínače ale ako počítadlá frekvencie pripojenia. Toto zariadenie sa hodí tam kde už ovládame naše cieľové zariadenie manuálne a iba chceme pridať podporu možnosti ovládať zariadenie aj vzdialene. Každý kanál má maximálne zataženie 5A.

Obrázek 2.3: QS-WFI-S03-2

ESP8266 piny	Komponenta
GPIO02	Tlačidlo (reset)
GPIO04	Bzučiak
GPIO12	Počítadlo 2
GPIO13	Počítadlo 1
GPIO14	Relé 1
GPIO15	Relé 2

Tabulka 2.3: Pripojenie komponent na ESP8266 pre QS-WFI-S03-2

Sonoff POW

Jednokanálový vypínač od spoločnosti Sonoff. Meria spotrebu elektrickej energie pomocou HLW8012 mikročipu. Zariadenie sa dá ovládať pomocou vypínača na samotnom zariadení, ale nedá sa doňho zapojiť externý vypínač ako pri QS-WIFI-S03S-2. Takže, v prípade že by užívateľ chcel ovládať zariadenie aj manuálne, tento vypínač by nebol vhodný. Ale ako jediný vypínač v našej sieti ponúka taktiež zapojenie na ochranné uzemnenie. Maximálne zataženie vypínača je až 16A, takže sa hodí na monitorovanie a spúšťanie energeticky náročných spotrebičov.

Obrázek 2.4: Sonoff POW

ESP8266 piny	Komponenta
GPIO00	Tlačidlo 1
GPIO12	Relé 1
GPIO14	HLW8012
GPIO15	LED 1

Tabulka 2.4: Pripojenie komponent na ESP8266 pre Sonoff POW

Sonoff T3US3C nastenný vypínač

Dotykový 3-kanálový vypínač od spoločnosti Sonoff. Ovládať sa dá pomocou aplikácie cez Wifi alebo fyzicky vďaka dotykovej plochy, ktorá obsahuje LED podsvietenie pre ľahkú navigáciu. Ako jediné zariadenie v našej sieti sa dá taktiež ovládať pomocou RF komunikácie, konkrétne signálmi s frekvenciou 433.92 Mhz. Vypínač používa na pripojenie do siete ESP8266 mikrokontrolér a jeho maximálne zataženie pre jeden kanál je 2A.

Obrázek 2.5: Sonoff T3US3C

ESP8266 piny	Komponenta
GPIO00	Tlačidlo 1
GPIO04	Relé 3
GPIO05	Relé 2
GPIO09	Tlačidlo 2
GPIO10	Tlačidlo 3
GPIO12	Relé 1
GPIO13	LED

Tabulka 2.5: Pripojenie komponent na ESP8266 pre Sonoff T3US3C

KS-601 vypínač

Dotykový vypínač, ktorý nám dovoľuje ovládať iba jedno zariadenie, buď pomocou samotného vypínača alebo pomocou wifi. Obsahuje ledku ktorá indikuje či je zariadenie vypnuté alebo zapnuté. Maximálne zaťaženie vypínača je 10A. Zariadenie používa ESP8266 mikrokontrolér na komunikáciu so sieťou.

Obrázek 2.6: KS-601

ESP8266 piny	Komponenta
GPIO02	LED
GPIO05	Tlačidlo
GPIO12	Relé 1

Tabulka 2.6: Pripojenie komponent na ESP8266 pre KS-601

2.2 Automatizačné systémy

Na ovládanie IoT zariadení a ich automatizáciu slúžia automatizačné systémy a zvyčajne aplikácie, ktoré tvoria ich užívateľské prostredie. Vďaka nim dokážeme plánovať kedy presne sa má zariadenie zapnúť/vypnúť, nastaviť časovač počas ktorého bude zariadenie zapnuté/vypnuté napr. zapnutie zásuvky cez ktorú si budeme nabíjať telefón. Môžeme spojiť zariadenia do skupín. Toto sa využije napríklad pri zapínaní viacerých svetiel naraz. Dokážeme zdieľať kontrolu zariadení s inými užívateľmi, ale hlavne skutočne zautomatizujeme náš dom pomocou "smart scén". V nich dokážeme prepojiť zariadenia medzi sebou a vytvoriť "scénu", v ktorej sa budú funkcie jedného zariadenia spúšťať vykonaním nejakej funkcie v inom zariadení.

Obrázek 2.7: Ukážka jednoduchkej "smart scény"

Taktiež môžeme vďaka nim prepojiť zariadenia s inými systémami ako napr. IFTTT⁵, Amazon Alexa, Google Assistant ktoré nám ponúkajú možnosť ovládať zariadenia v našej sieti pomocou hlasu.

2.2.1 Automatizačné systémy dodávané výrobcami

Automatizačné systémy dodávané výrobcami sa zvyčajne nachádzajú na cloude mimo lokálnu sieť. Výhoda týchto systémov je veľmi ľahká implementácia pre užívateľa. Ten sa nemusí zaoberať aktualizovaním systému alebo zariadení v prípade, že je vydaná firmware aktualizácia, ktorá buď prebieha automaticky alebo jedným kliknutím. Problémom týchto systémov je ten, že samotný systém sa nachádza mimo lokálnej siete, čiže v prípade straty internetového pripojenia, zariadenia nemusia fungovať tak ako by mali. Taktiež, užívateľ nemá kontrolu nad tým ako veľmi je tento systém zabezpečený a aké informácie o ňom zbiera výrobca. Každý výrobca má vlastný systém, nastáva teda ešte problém integrity zariadení pod jeden systém v prípade rôznych výrobcov. V našej sieti nebolo možné integrovať zariadenia na Tuya platforme pod systém pre Sonoff zariadenia a tak isto Sonoff zariadenia pod Tuya systémy.

Ewelink

Automatizačný systém, ktorý sa nachádza na cloude. Integruje pod seba niekoľko značiek, medzi ktorými je aj Sonoff. Klient systému je podporovaný na platformách Android a iOS. Umožňuje kontrolovať zariadenia vzdialene, ale v prípade výpadku pripojenia na cloud sa

⁵If This, Than That je služba na zautomatizovanie úloh

dajú niektoré zariadenia kontrolovať lokálne prepnutím systému do "Lan módu". V tomto móde ale nejde spárovať nové zariadenia so systémom a nie všetky zariadenia podporujú tento mód. Ewelink ponúka niekoľko spôsobov ako spárovať zariadenia so systémom:

- Rýchle spárovanie: Aplikácia automaticky vyhľadá zariadenia v lokálnej sieti ktoré sú v párovacom režime a spáruje ich so systémom.
- Manuálne spárovanie: Užívateľ si vyberie aké konkrétne zariadenie chce spárovať.
- Spárovanie pomocou QR kódu: Niektoré zariadenia podporujú GSM (pridať footnote) sa dajú spárovať pomocou oskenovania QR kódu.
- Spárovanie pomocou Bluetooth: V prípade, že zariadenie podporuje iba Bluetooth, systém automaticky vyhľadá Bluetooth zariadenia v blízkosti.
- Spárovanie pomocou zvuku: System prehráva vysokofrekvenčný zvuk a v prípade, že to zariadenie podporuje, spáruje sa so systémom.

Systém ponúka možnosť automatizácie vytvorením "smart scén", nastavenia časovača na konkrétne zariadenia a zdieľanie kontroly zariadenia s iným užívateľom. Taktiež sa dá zobrazíť história daného zariadenia a je možné zaktualizovať firmware na zariadeniach, alebo zaktualizovať samotnú aplikáciu. Ewelink ponúka možnosť integrovať rôzne externé systémy ako napríklad Amazon Alexa, Google Home, IFTTT, Google Nest, MI Home a Ezviz.

Tuya-based

Každé Tuya-based zariadenie má priradený automatizačný systém od svojho výrobcu. Systémy sú v podstate identické s jemne rozdielným užívateľským prostredím. Podobne ako systém pre Sonoff zariadenia sa taktiež nachádzajú na cloude a tak isto ako Ewelink je klient týchto systémov podporovaný na platformách iOS a Android. Tuya-based systémy ponúkajú iba dve možnosti spárovania zariadení so systémom:

- Rýchle spárovanie: Aplikácia automaticky vyhľadá zariadenia v lokálnej sieti, ktoré sú v párovacom režime a spáruje ich so systémom.
- Manuálne spárovanie: Užívateľ si vyberie aké konkrétne zariadenie chce spárovať.
- Spárovanie pomocou Bluetooth: V prípade, že zariadenie podporuje iba Bluetooth, systém automaticky vyhľadá Bluetooth zariadenia v blízkosti.

Tak isto ako systém Ewelink ponúka možnosť vytvorenia smart scén, ale v týchto systémoch sú rozdelené na dve časti: "Scenária", v ktorých sa určí čo sa má vykonať a "Automatizácie", v ktorých sa určia podmienky spustenia a ktorá scéna sa má spustiť v prípade splnenia tejto podmienky. Podobne sa dajú nastaviť aj časovače na zariadeniach a ich zdieľanie s iným užívateľom. Taktiež ponúkajú možnosť integrovať systémy, ale je ich menej než v prípade Ewelink. Sú to Amazon Alexa, Google Assistant a IFTTT.

2.3 Komunikácia IoT sieti

IoT sieť je tvorená z viacerých zariadení, každé s rôznym výkonom a rôznou podporou pre protokoly. Z tohto dôvodu neexistuje štandardný protokol a zabezpečenie pre IoT sieť [16]. Preto sa v IoT sieťach používa niekoľko štandardov a technológií. Väčšina domácností

Obrázek 2.8: Z-Wave architektúra

používa Wi-Fi ktorá je postavená na štandarte IEEE 802.11. V prípade, že zariadenia nepotrebujú posilať až toľko dát a potrebujú komunikovať na väčšiu vzdialenosť, sa v posledných rokoch čoraz viac používa štandard 802.15.4 alebo proprietárne protokoly ako Z-Wave alebo Lorawan. Tieto protokoly sa začínajú objavovať čoraz viac vďaka skupinám výrobcov, ktorí sa spoločne snažia presadiť dané protokoly.

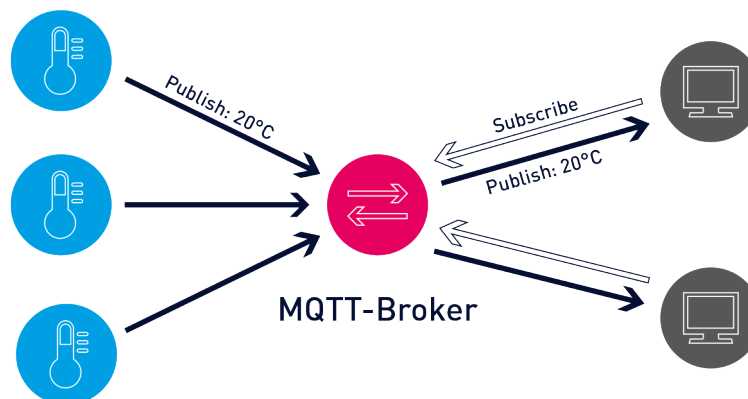
2.3.1 Protokoly na štandarte 802.15.4 a proprietárne protokoly

Z-Wave je bezdrátový proprietárny komunikačný protokol navrhnutý tak aby poskytoval spoľahlivý prenos dátových paketov rýchlosťou do 100kbit/s. Pracuje v rozsahu 800 - 900 Mhz. Používa zmiešanú topológiu, ktorú kontroluje jeden ovládaci uzol. V praxi to znamená, že ak sú chcú dva uzly komunikovať, tak ak sú dostatočne blízko seba tak komunikujú medzi sebou priamo, inak si zariadenia nájdu uzol, na ktorý sa môžu obidve strany pripojiť a komunikujú pomocou tohto uzlu. Celkovo sieť podporuje maximálne 232 uzlov [7].

Zigbee je bezdrátový komunikačný protokol, ktorý na nízkoúrovňovú komunikáciu používa IEEE 802.15.4. Podobne ako Z-Wave používa zmiešanú topológiu a ten istý systém komunikovania. Zigbee protokol podporuje až 65 tisíc uzlov. Najčastejšie operuje na frekvencii 2.4GHz ale dokáže operovať aj na nižších frekvenciách. PAN štandard sa stará o fyzickú a linkovú vrstvu, zatiaľ čo Zigbee poskytuje sieťovú a aplikačnú vrstvu [7].

Thread protokol vydaný v roku 2015 je priamym konkurentom pre vyššie spomenuté protokoly. Podobne ako Zigbee je postavený na štandarte 802.15.4, nad ktorým ešte ale používa 6LoWPAN protokol, ktorý umožňuje používať IPv6 adresy v jeho sieti. Tak isto používa zmiešanú topológiu a na transport sa používa UDP protokol čo umožňuje použitie napr. CoAP protokolu v aplikačnej vrstve [24].

LoRaWAN je nízkoúrovňový proprietárny komunikačný protokol, ktorý slúži na komunikáciu na veľké vzdialenosti, zatiaľ čo ale 6LoWPAN dokáže komunikovať iba do 100m, v prípade LoRaWAN sa jedná až o vzdialenosť do 15km. Narozdiel od 6LoWPAN, ktorý používa IEEE 802.15.4 štandard, ktorý sa stará o fyzickú vrstvu, LoRaWAN používa LoRa protokol. Používa topológiu hviezdy, čo znamená, že zariadenia nemôžu komunikovať priamo medzi sebou [1].

Obrázek 2.9: Architektura MQTT

2.3.2 IoT protokoly v štandarte IEEE 802.11

MQTT protokol beží na TCP protokoli (existuje varianta MQTT-SN, ktorá môže bežať cez UDP), používa komunikáciu štýlu publish/subscribe a skláda sa z klientov a sprostredkovateľa (MQTT broker). Sprostredkovateľ je server, na ktorý prichádzajú všetky správy od klientov. Tieto správy obsahujú "topic", sprostredkovateľ ich potom preposiela konkrétnym klientom, ktorí sa prihlásili na odber toho konkrétného "topicu".

MQTT ponúka 3 rôzne kvality služieb pre doručenie správ.

- *Maximálne jedna* - môže dôjsť k strate alebo duplicite správ. Používa sa napríklad pri senzore, ktorý posiela správy tak často, že strata jedného údaja nebude mať dopad na výsledné meranie.
- *Aspoň jedna* - správa má garantované doručenie, ale môžu nastať duplicity. Použije sa napr. pri vyslaní signálu na zapnutie zariadenia.
- *Presne jedna* - kde je zaručené že správa príde presne jedenkrát. Táto možnosť sa môže použiť napr. vo fakturačných systémoch, kde by duplicitné správy viedli k zlému zúčtovaniu [9].

MQTT-SN je varianta MQTT protokolu navrhnutá pre bezdrátové siete. Táto verzia ponúka efektívnejší prenos dát a spotrebu energií. Protokol nepotrebuje na jeho funkčnosť TCP/IP stack, ale stačí keď sieť poskytuje obojsmerný prenos medzi akýmkoľvek uzlom a konkrétnym uzlom (bránou), jeho prenos je taktiež možný pomocou UDP protokolu [21].

CoAP je M2M⁶ protokol postavený na REST modely podobne ako HTTP, beží na UDP protokoli, používa komunikáciu typu request/response. Protokol bol navrhnutý tak aby mohol bežať na mikročipoch, ktoré majú k dispozícii iba 10kB RAM a 100kB kódového priestoru [4]. Tento protokol podporuje multicast skupiny, asynchrónne výmeny správ, je kompatibilný a ľahko preložiteľný do HTTP, keďže aj jeho metódy sú podobné tým, ktoré používa HTTP ako napríklad GET. Na preklad CoAP komunikácie na HTTP sa používa CoAP proxy server. Tento umožňuje zariadeniam, ktoré nemajú dostatočné prostriedky na implementovanie IP stacku komunikovať s webovým serverom. [18].

⁶Machine to Machine

2.3.3 Ostatné protokoly používané v IoT

HTTP je pravdepodobne najznámejší protokol v aplikačnej vrstve, je používaný vo WWW od 1990. Je to bezstatový protokol, používaný hlavne na distribúciu webových stránok, ale môže byť použitý aj na iné úlohy vďaka jeho rozšíreniam ako napríklad DoH⁷ [6]. Dáta prenášané pomocou HTTP sú zvyčajne v textovom, XML alebo JSON formáte.

IPDC je séria protokolov, ktoré sa používali vo VoIP sieťach. IPDC vytváral interface medzi bránou médií, ktorá prepája verejnú telefónnu sieť (PTSN) a ovládačom brány médií. IPDC bolo navrhnuté tak aby dokázalo vytvoriť spojenie, riadiť ho, kontrolovať média a prenášať signalizáciu pre prostredia, kde je logika riadenia služieb oddelená od siete. IPDC vidí bránu médií ako aplikáciu, ktorá môže kontrolovať jeden až viacero fyzických zariadení. Taktiež môže byť tento protokol použitý na ovládanie iných zariadení ako oznamovacie servery a servery slúžiace na digitálne prepojenie. Používajú sa dva rôzne typy správ: správy iba s hlavičkou a správy, ktoré okrem hlavičky obsahujú páry Atribút-Hodnota. Správy iba s hlavičkou sa používajú iba na potvrdzovanie [23]. V našej sieti je tento protokol používaný zariadeniami, ktoré sú postavené na Tuya platforme.

DNS protokol používa UDP, beží na porte 53 a slúži na preklad doménových mien na IP adresy a opačne. Je to decentralizovaný systém, v ktorom sa klient pýta DNS serveru či vie IP adresu k danej doméne. Ak nevie, DNS server sa postupne pýta ostatných serverov (začína od TLD v strome, ktorý obsahuje domény), či poznajú odpoveď až pokiaľ nedostane správnu IP adresu alebo poprípadne chybu, že k danej doméne neexistuje IP adresa.

MDNS protokol sa používa v malých sieťach, je to v podstate DNS v lokálnej sieti. Hlavnou výhodou MDNS je to, že systém nepotrebuje v podstate žiadnu konfiguráciu a administratívu. Domény v MDNS sa nachádzajú v TLD ".local". MDNS má vyhradenú IPv4 adresu 224.0.0.251 z rozsahu pre multicast a pre IPv6 je to ff02::fb.

⁷DNS over HTTP

Kapitola 3

Bezpečnosť

To čo robí internetom tak dôležitým prvkom je prepojenie sietí a fakt že sa môžeme pripojiť do inej siete bez nutného fyzického prístupu, je aj to čo ho robí nebezpečným a to je že potencionálny útočník sa môže nachádzať na hocijakom mieste. IoT siete niesú moc rozdielne než klasické počítačové siete. S tohto dôvodu čelia tieto siete takmer všetkým hrozbám ktorým čeli klasická sieť [12]. V sekcii sa pozrieme na známe bezpečnostné hrozby, vykonáme analýzu komunikácie na to aké informácie posielajú naše zariadenie na cloud a či sú dostatočne zabezpečené, simuláciu mitm útoku ktorý overuje či zabezpečené informácie pomocou TLS sú skutočne zabezpečené a zanalyzujeme ako sa zariadenia správajú v prípade výpadku systému.

Internetovú bezpečnosť môžeme rozdeliť na tri základné prvky na ktoré sa treba zamerať pri chápaní bezpečnosti[11].

Dôvernosc spočíva v zachovaní súkromia údajov, takže iba oprávnení používatelia majú prístup k údajom. Na zachovanie dôvernosti sa používa kryptografia.

Autentifikácia overuje či s údajmi nebolo manipulované niekým iným a preukazuje že údaje ktoré sme prijali boli odoslané skutočne od toho zariadenia s ktorým chceme komunikovať.

Prístup k údajom a komunikácii iba oprávneným používateľom, ide o zabezpečenie infraštruktúry a zdrojov aby nemali k nim prístup neoprávnený užívateľ a aby nebolo bránené pristupovať autorizovaným užívateľom [11].

3.1 Bezpečnosť v domácej IoT sieti

Aj keď je Smart Home veľmi odlišné prostredie, samotná IoT sieť je podobná klasickej počítačovej sieti takže hrozby v klasických sieťach sa vyskytujú taktiež v IoT sieťach.

Hrozby dôvernosti sú výsledkom nechceného zverejnenia citlivých informácií. Aj zdanlivo neškodné údaje, ako napríklad vnútorná teplota domu, spolu so znalosťami prevádzkových parametrov klimatizačného systému by sa mohli použiť na určenie či je dom obývaný alebo nie, tieto informácie by mohli útočníkovi sa napr. vlámať do domu. Strata dôvernosti vecí, napr kľúče a heslá povedú k neoprávneným hrozbám prístupu do systému [11].

Hrozby autentifikácie môžu viesť k manipulácii so snímacími alebo kontrolnými informáciami. Napríklad neautentizované výstrahy o stave systému môžu zmiasť domového kontrolóra, aby si myslel že nastala mimoriadna situácia a umožní použiť núdzový východ, umožňujúci nezakonný vstup do domu [11].

Prístupové hrozby sú pravdepodobne najväčšie hrozby. Neoprávnený prístup k radiacemu systému, primárne na úrovni administrátora spôsobuje, že celý systém je v ohrození. Táto hrozba môže nastať pri zlom spravovaní hesiel, alebo topri pripojení neautorizovaných zariadení do siete. Aj keď nie je možné získať kontrolu nad systémom, neoprávnené pripojenie k sieti môže zabráť šírku pásma siete alebo viesť k odmietnutiu služby oprávneným používateľom. Pretože veľa inteligentných domov používa zariadenia ktoré môžu byť napájané z batérie a bezdrôtovo prepojené do siete s nízkym výkonom, sieť do ktorej putujú záplavi požiadaviek môže viesť k DoS (Denial of Service) útoku [11].

3.2 Bezpečnostné hrozby v IoT

IoT siete obsahujú širokú škálu zariadení na ktorých sa môže bezpečnostné hrozby prejavíť na rôznych úrovniach. Nižšie sa zameriavame na hrozby ktoré sa týkajú hlavne štandardu 802.11, o hrozbách IoT sieťach ktoré používajú siete s dlhým dosahom (Lorawan, 6LoWPAN) sa dozvieme viacej tu [5, 10].

3.2.1 Fyzické hrozby

Nezabezpečený prístup

Nezabezpečený prístup ku zariadeniu a jeho komponentom, dáva útočníkovi možnosť získať podrobnejšie informácie o zariadení, prístup ku debugovaciemu interface pomocou ktorého môže zmazať firmware na zariadení a tak ho znefunkčniť alebo nahráť vlastný firmware a tak prebrať kontrolu nad zariadením.

Prerúšením napájania

Napríklad pomocou výpadku elektrického prúdu, je možné odstaviť zariadenia ktoré sú závisle na napájaní z externého zdroja a tým zabrániť funkčnosti zariadenia alebo prípadne prepnutia zariadenia do iného režimu. Zariadenia ktoré používajú na napájanie batériu by nemohli nájsť AP na ktorý boli pôvodne pripojení a mohli by sa automaticky prepojiť do párovacieho ktorý by útočník mohol využiť na spárovanie z jeho systémom a tak prevziať kontrolu nad zariadením.

3.2.2 Hrozby na nižších vrstvách OSI modelu

Rušíví útok

Je typ DoS útoku ktorý sa nezameriava na konkrétny protokol alebo komunikáciu ale zameriava sa na celkové frekvenčné pasmo ktoré zahľcuje svojim vysielaním a tak neumožňuje komunikovať zariadením v sieti. Narozdiel od ostatných DoS útokov, pri ktorých je výsledkom zahľtenie jednej siete alebo zariadenia je možné týmto útokom zahľtiť viaceo sietí naraz. Týmto zahľtením dokáže útočník jednoducho znefunkčniť sieť čo je preukázané tu [15].

Zábranie spánku

Tento útok sa zameriava na zariadenia ktoré sú napájané z batérie, neumožnením zariadeniu prístup ku "spánku" zariadenie môže rýchlo vyčerpať batériu minimalizovaný čas počas

ktorého je zariadenie funkčné. Tentot typ útoku je ťažké detekovať kvôli ťažkému rozoznaniu medzi skutočnými požiadavkami a tými ktoré majú iba zabrániť spánku u zariadenia [3].

ARP spoofing

Pomocou tohto útoku sa da vykonať mitm útok ale aj DoS útok. Útočník využíva ARP protokol pomocou ktorého sa posielajú ARP správy vďaka ktorým sa snaží priradiť MAC adresu útočníka ku validnej IP adrese nejakého užívateľa v sieti, často sa jedná o bránu čo spôsobí že všetka komunikácia ktorá bude smerovaná mimo lokálnu sieť sa pošle útočníkovi, ten potom môže preposlať komunikáciu (mitm útok) alebo ju proste zahodiť (DoS). [5].

Deautentifikačný útok

Je typ DoS útoku ktorý využíva že manažment rámce v 802.11 štandarte sú neni zabezpečené. Útočník takto dokáže prečítať tieto rámce a pomocou získaných informácií vytvorí vlastné rámce ktoré vyzerajú ako keby pochádzali od obete útoku. Na tento útok sa využíva deauthentication rámec, tento sa posiela na AP v prípade že klient chce ukončiť spojenie. Útočník posiela rámce ktoré vyzerajú že pochádzajú od klienta ku danému AP ktorý po prijatí ukončí spojenie [14].

3.2.3 Hrozby na vyšších vrstvách OSI modelu

Syn flood

Zatiaľ čo predchádzajúce útoky sa zameriavali skor na samotné zariadenia tento typ útoku sa naopak zameriava na automatizačný systém. Pri ktorom sa klient pripojí na server ktorý mu priradí port na ktorom bude komunikovať očakáva potvrdenie od klienta ktoré ale nikdy nepríde. Takto je port na nejakú dobu rezervovaný tomuto spojeniu, zatiaľ čo útočník posiela ďalšie žiadosti o pripojenie ktorým budú priradené ďalšie porty. Takto útočník zahltní všetky otvorené porty na serveri a ten už nebude mať porty pre legitímne pripojenia [19].

HTTP flood

Je DoS útok ktorý sa podobá klasickému prístupu na web server, kde útočník posiela opakovane na server HTTP žiadosti čo má za výsledk zahltenie servera ktorý už nemá časť odpovedať na legitímne požiadavky.

Autentifikácia a zabezpečenie komunikačných protokolov

Protokoly ako MQTT, CoAP, HTTP neobsahujú v základe zabezpečenie samotného protokolu, je na samotnom výrobcovi zariadenia či implementuje zabezpečenie pomocou TLS alebo DTLS v prípade že protokol používa UDP. To či je vôbec možné implementovať dané zabezpečenia ale záleží aj na výkone zariadenia keďže sú tieto protokoly náročné na výkon ktorého majú IoT zariadenia už aj tak málo. V prípade že sa neimplementujú tieto zabezpečenia sú posielané dáta ľahko viditeľné a môžu byť použité k ďalším útokom.

MITM útok na TLS

Tento útok sa používa v prípade že sú zariadenia zabezpečené pomocou TLS, útočník odchytáva iniciáciu komunikácie od klienta tzv. "handshake" a sám inicializuje komunikáciu

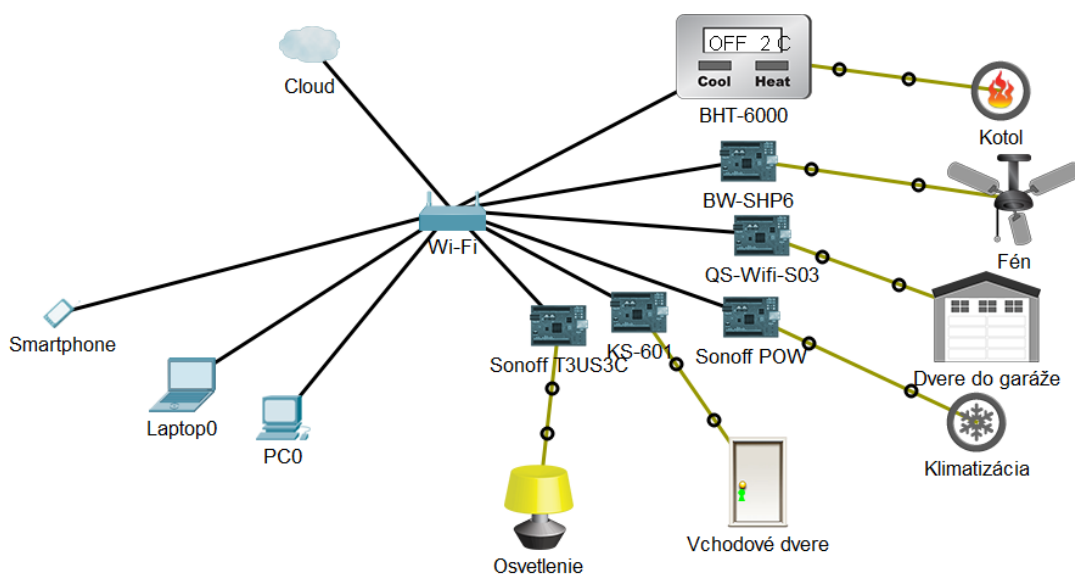
zo serverom. Takto dokáže dešifrovať obidve strany komunikácie, v prípade že klient neoveruje certifikát ktorý dostal od serveru komunikácia prebieha bez toho klient alebo server vedeli že sa medzi nimi nachádza útočník.

Nezabezpečený firmware

Nedostatočne zabezpečený/chybový firmware môže obsahovať spôsob akým útočník prenikne do zariadenia/siete, v prípade že firmware nedostáva aktualizácie ktoré zabezpečujú objavené hrozby môže ostať zariadenie nezabezpečené po celú životnosť zariadenia, tým ponúka útočníkovi veľa možností ako zneužiť hrozby ktorých počet sa bude počas životnosti zariadenia zvyšovať. Tak isto aktualizácie zariadení OTA, v prípade že sú neni zabezpečené ponúkajú útočníkovi možnosť prepísať samotný firmware na zariadení a tým prebrať kontrolu nad zariadením.

3.2.4 Analýza komunikácie

Analýza zariadení v našej IoT sieti bola vykonaná na každom zariadení zvlášť, zariadená boli ovládané cez Wi-Fi pomocou klientských aplikácií oficiálnych systémov od výrobcov zariadení. Komunikácia bola zachytená pomocou nástroja Wireshark. Zariadenia používali klasické protokoly ako DNS, MDNS na získanie ip adres serverov a DHCP protokol na vypýtanie adresy od servera. Ďalej na komunikovanie používali rôzne protokoly zabezpečenie komunikácie sa líšilo podľa zariadenia.

Obrázek 3.1: Architektúra siete

Tabuľka nižšie zobrazuje komunikačné protokoly ktoré naše zariadenia používali na komunikovanie s automatizačným systémom a smartphonom.

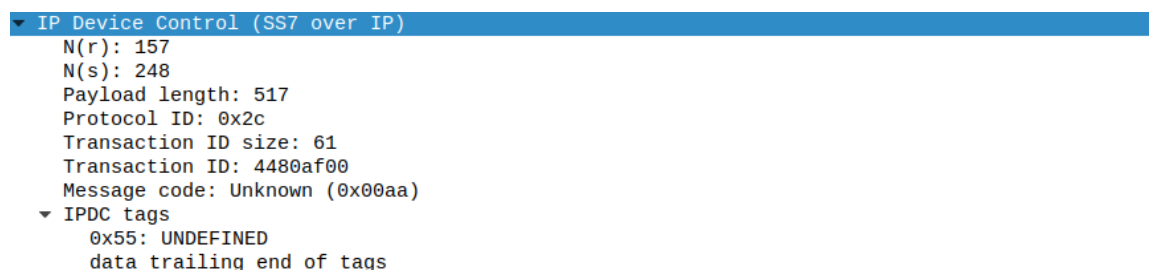
BHT-6000-Termostat, QS-Wifi-S03 Vypínač, BW-SHP6 zásuvka

Vyššie uvedené zariadenia mali ten istý princíp komunikácie. Zariadenia v lokálnej sieti komunikovali so smartphonom pomocou nešifrovaného IPDC protokolu. Komunikácia s automatizačným systémom bola šifrovaná pomocou TLS1.2. Aj keď nešifrovaná IPDC komuni-

IoT Zariadenie	Lokálna sieť	Internet	Cielová adresa
BHT-6000	IPDC	TLS1.2	3.121.131.36 (a3.tuya.eu.com)
			52.57.38.165 (m2.tuya.eu.com)
QS-Wifi-S03	IPDC	TLS 1.2	3.121.131.36 (a3.tuya.eu.com)
			3.121.210.75 (m2.tuya.eu.com)
BW-SHP6	IPDC	TLS 1.2	3.121.210.75 (m2.tuya.eu.com)
KS-601	IPDC	MQTT,HTTP	3.121.250.46 (mq.gw.tuya.eu.com)
			3.122.186.171 (a.gw.tuya.eu.com)
			3.122.68.187 (a.gw.tuya.eu.com)
Sonoff POW	HTTP	TLS 1.2	3.122.122.135
			52.57.6.180 (eu-disp.coolkit.cc)
Sonoff T3US3C	HTTP	TLS 1.2	52.57.6.180 (eu-disp.coolkit.cc)
			52.57.118.192 (eu-api.coolkit.cc)

Tabulka 3.1: Zariadenia a ich komunikačné protokoly

kácia umožňuje čítať dáta ktoré sú posielané, dáta sú neni v čitateľnej forme a komunikácia s automatizačným systémom je šifrovaná.

Obrázek 3.2: Ukážka formátu IPDC packetu z nahranej komunikácie

KS-601 vypínač

Zariadenie zase komunikuje so smartphonom lokálne pomocou IPDC protokolu, dáta smerujúce mimo lokálnu sieť sú neni šifrované, vďaka tomu je vidieť že komunikácia prebieha na HTTP a MQTT protokole. MQTT Hneď potom pošle *Subscribe Request* pripojí sa na topic s menom *smart/device/in/<id>*, zatiaľ čo všetky správy ktoré posiela ku serveru majú topic s menom *smart/device/out/<id>*. Pomocou will message povie zariadenie serveru aku správu a do akého topicu poslať v prípade že sa zariadenie odpojí.

Taktiež je možné vidieť do akého topicu sa zariadenie prihlásilo takže potenciálny útočník môže využiť túto informáciu aby dostával správy ktoré posiela dané zariadenie alebo aby poslal informácie do zariadenia a tým ho donútil vykonať nejakú akciu.

HTTP komunikácia obsahuje rôzne výmeny dát, od vypýtania si mien domén na ktoré by sa zariadenie malo pripojiť až po posielanie dát ako napríklad času, tieto dáta sú kódované v neznámom formáte a serializované do *x-www-form-urlencoded*. Z HTTP komunikácie by mohol útočník získať informácie napríklad a tom kedy sa ma dané zariadenie pripojené

```

► Connect Flags: 0xce, User Name Flag, Password Flag, QoS Level: At least once delivery
Keep Alive: 60
Client ID Length: 20
Client ID: 3807107868c63ae4252d
Will Topic Length: 15
Will Topic: tuya/smart/will
Will Message Length: 107
Will Message: {"clientId":"3807107868c63ae4252d","deviceType":"GATEWAY","message":"11
User Name Length: 20
User Name: 3807107868c63ae4252d
Password Length: 16
Password: b3a3a28c1d8ec06c

```

Obrázek 3.3: Klient sa prihlasuje na MQTT broker

```

▼ MQ Telemetry Transport Protocol, Subscribe Request
► Header Flags: 0x82, Message Type: Subscribe Request, QoS Level: At least once delivery (Acknowledged deliver)
Msg Len: 41
Message Identifier: 1
Topic Length: 36
Topic: smart/device/in/3807107868c63ae4252d
Requested QoS: At most once delivery (Fire and Forget) (0)

```

Obrázek 3.4: Klient sa prihlási k odoberaniu topicu

zapnúť vďaka tomu že sa nastavené časovače posielajú k serveru. Taktiež by mohol získať prístup k dátam ktoré si pýta zariadenie od serveru keďže je v komunikácii vidieť ako pristupuje zariadenie ku serveru, aký token používa a aký kľúč používa na prihlásenie sa ku API.

```

▼ Request URI Query: a=s.gw.dev.pk.active&gwId=3807107868c63ae4252d&other=
Request URI Query Parameter: a=s.gw.dev.pk.active
Request URI Query Parameter: gwId=3807107868c63ae4252d
Request URI Query Parameter: other={"token":"rIbAm2NN"}
Request URI Query Parameter: t=1573424351
Request URI Query Parameter: v=3.0
Request URI Query Parameter: sign=949c56b084663e9e7dcfc63e5286aa94

```

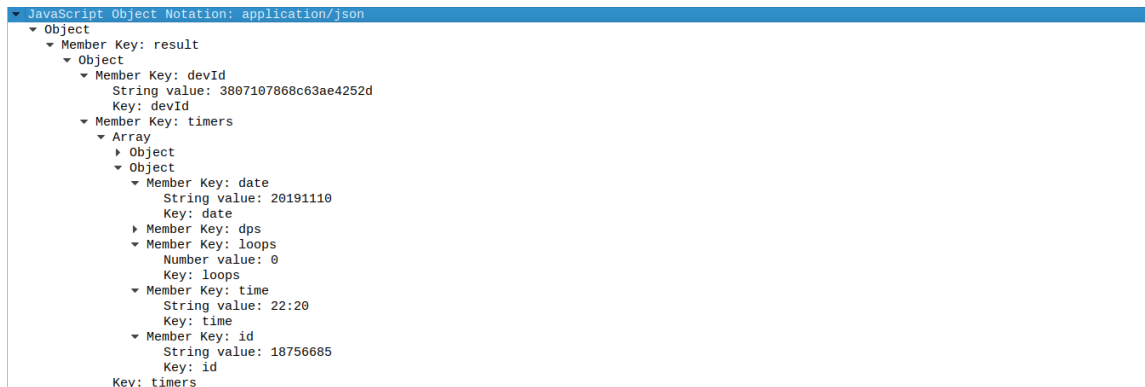
Obrázek 3.5: Parametre HTTP požiadavku

Sonoff T3US3C vypínač a Sonoff Pow vypínač s meraním spotreby energie

Tieto zariadenia si vymenia niekoľko správ so smartphonom pri inicializácii zariadenia, keďže je táto komunikácia nešifrovaná je možné zachytiť citlivé informácie ako *ID* IoT zariadenia, jeho *api kľúč* na pripojenie k API, meno servera a port na ktorý sa má pripojiť a dokonca aj meno a heslo na pripojenie k Wi-fi sieti. Všetky tieto informácie sú posielané v json formáte v textovej forme. Zariadenie a smartphone sa pripoja na vzdialený server ktorý preposiela komunikáciu medzi nimi. Táto komunikácia je HTTP ale je šifrovaná pomocou TLS1.2 takže zase nie je možné určiť o aký typ komunikácie ide.

V prípade vypínača Sonoff T3US3C je ešte možná lokálna komunikácia ak by došlo k výpadku pripojenia na cloud. V tomto móde sa zariadenie stáva serverom na ktorý sa pripojí smartphone. Táto komunikácia prebieha síce v nešifrovanom HTTP protokole ale dáta ktoré sa preposielaajú sú šifrované pomocou neznámeho šifrovacieho algoritmu.

[[spraviť nanovo screenshoty do spravnej veľkosti]]

Obrázek 3.6: Server posiela serializované dát v JSON klientovi.

```

Member Key: deviceid
String value: 100094bb85
Key: deviceid
Member Key: apikey
String value: 39e70603-9478-49c4-b6fc-272e1e2205af
Key: apikey

```

Obrázek 3.7: Komunikácia medzi smarphone a Sonoff zariadením

3.2.5 Simulácia MITM útoku

Pri tomto type útoku útočník preposiela alebo mení komunikáciu medzi klientom a serverom s tým že obidve strany komunikácie si myslia že komunikujú priamo medzi sebou.

V prípade nešifrovanej komunikácie stačí iba presmerovať komunikáciu k útočníkovi ktorý prepošle dáta serveru, v prípade komunikácie šifrovanej pomocou TLS útočník musí zachytiť inicializáciu komunikácie tzv. handshake. Počas tohto procesu si členovia komunikácie vymieňajú rôzne informácie, útočníka konkrétne zaujímajú iba SNI¹ pomocou ktorého klient identifikuje meno serveru na ktorý sa chce pripojiť, a digitálny certifikát serveru pomocou ktorého klient dokáže autentifikovať server. Vďaka SNI útočník dokáže požiadať o konkrétny certifikát pomocou ktorého vytvorí vlastný podvrhnutý certifikát ktorý pošle klientovi. Aby klient dokázal overiť či neni certifikát podvrhnutý, je elektroniky podpísaný dôveryhodnou certifikačnou autoritou. V prípade že útočník vytvorí certifikát ktorý vyzerá že prichádza od servera, a certifikát nebude podpísaný certifikačnou autoritou tak klient preruší spojenie. Nie všetky IoT zariadenia ale overujú certifikát dodaný serverom [20].

Na vykonanie útoku sa používa proxy, na našu konkrétnu simuláciu bol použitý nástroj *mitmproxy*. Tento nástroj ponúka jednoduchú inštaláciu CA na zariadenia ktoré to podporujú, generuje certifikáty za behu alebo sa dajú použiť dopredu vygenerované certifikáty. Keďže naše zariadenie nejde jednoducho pripojiť na proxy, nebolo možné použiť klasickú proxy keďže pri nej zariadenie treba nastaviť aby sa pripojilo na proxy, trebalo použiť tzv *transparent* proxy. V takom prípade sa zvyčajne routri presmeruje komunikácia na port na ktorom daná proxy počúva, bez toho aby zariadenie vedelo že komunikácia prebieha cez proxy.

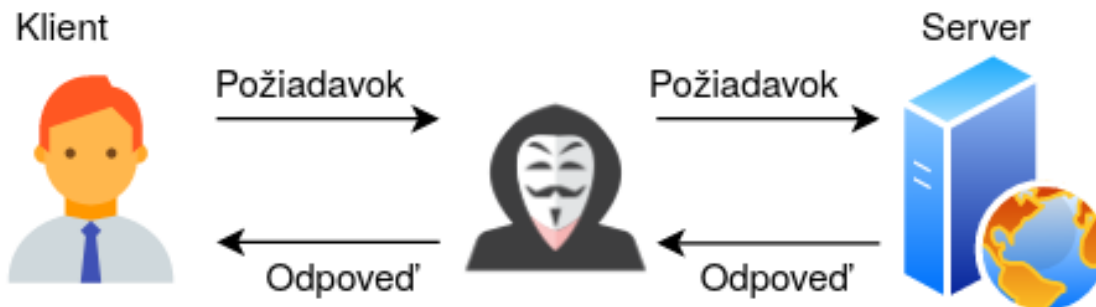
¹Server Name Indication - umožňuje mať niekoľko domén na jednej IP adrese


```

▼ Member Key: deviceid
  String value: 100094bb85
  Key: deviceid
▼ Member Key: selfApikey
  String value: 272e1460-aa5e-43ab-ba47-614e09bd1345
  Key: selfApikey
▼ Member Key: iv
  String value: Nju0NDUxMTI0ODg2MzkzOA==
  Key: iv
▶ Member Key: encrypt
▼ Member Key: data
  String value: X1jsIHnGKzjIvdWh+DKoRdoF6b1StJR9zJhhrUI+q1lGT9o2YGy58Ze06JZ+C6Qa
  Key: data

```

Obrázek 3.8: Komunikácia v lokálnom móde medzi smartphone a Sonoff zariadením

Obrázek 3.9: MITM útok

Obidve Sonoff zariadenia v našej sieti overujú certifikát a tým sa efektívne chránia proti tomuto konkrétnemu MITM útoku.

10.42.0.63	10.42.0.1	TCP	30579 → 443 [SYN] Seq=0 Win=5840 Len=0 MSS=1460
10.42.0.1	10.42.0.63	TCP	443 → 30579 [SYN, ACK] Seq=0 Ack=1 Win=64240 Len=0 MSS=1460
10.42.0.63	10.42.0.1	TLSv1.2	Client Hello
10.42.0.1	10.42.0.63	TCP	443 → 30579 [ACK] Seq=1 Ack=85 Win=64156 Len=0
10.42.0.1	10.42.0.63	TLSv1.2	Server Hello
10.42.0.1	10.42.0.63	TCP	443 → 30579 [ACK] Seq=87 Ack=85 Win=64156 Len=1460 [TCP segment of a reassembled PDU]
10.42.0.63	10.42.0.1	TCP	30579 → 443 [ACK] Seq=85 Ack=1547 Win=5840 Len=0
10.42.0.1	10.42.0.63	TLSv1.2	Certificate, Server Hello Done
10.42.0.63	10.42.0.1	TCP	30579 → 443 [FIN, ACK] Seq=85 Ack=1999 Win=5388 Len=0
10.42.0.1	10.42.0.63	TLSv1.2	Alert (Level: Fatal, Description: Handshake Failure)
10.42.0.1	10.42.0.63	TCP	443 → 30579 [FIN, ACK] Seq=2006 Ack=86 Win=64155 Len=0
10.42.0.63	10.42.0.1	TCP	30579 → 443 [RST, ACK] Seq=86 Ack=2006 Win=5840 Len=0
10.42.0.63	10.42.0.1	TCP	30579 → 443 [RST, ACK] Seq=86 Ack=2007 Win=5840 Len=0

Obrázek 3.10: Ukážka komunikácie kde Sonoff overuje certifikát

V prípade Tuya-based zariadení sa nepodarilo vykonať simuláciu z dôvodu že server s ktorým komunikovali zariadenia podporoval iba šifru TLS_PSK_WITH_AES_128_CBC_SHA256, mitmproxy zatiaľ ešte nepodporuje TLS s PSK². To isté sa týka aj iných nástrojov ako SSLsplit alebo BurpSuite.

3.2.6 Simulácia nedostupného systému

V prípade že je automatizačný systém pre zariadenia nedostupný môže ísť o chybu v sieti alebo na strane automatizačného systému ale môže ísť aj o DoS alebo DDoS útok na automatizačný systém alebo zariadenia a IoT sieť na ktorej prebieha komunikácia.

²<https://github.com/mitmproxy/mitmproxy/issues/3742>

Tuya

V prípade Tuya zariadení keď nebol dostupný systém ovládanie pomocou aplikácie bolo ďalej funkčné vďaka ovládaniu pomocou IPDC protokolu, taktiež bol funkčný časovač o ktorý sa dal nastaviť na klientovi aj v prípade nedostupného systému. Nebolo možné nastaviť rozvrh pravidelného vypnutia/zapnutia zariadení. Ak bol rozvrh nastavený už pred výpadkom spojenia zo systémom tak aj tak zariadenia nereagovali podľa neho a ostali v stave v akom boli pred výpadkom. Potencionálny útočník by mohol využiť túto hrozbu na deaktiváciu rôznych zariadení ktoré by kontrolovali vypínače v našej sieti napr. zámok ktorý sa pravidelne zamýka na noc. Viac komplikované zariadenie ako zásuvka BW-SHP6 a termostat BHTW-6000 neposkytovali, a na BHT-6000 termostate sa nedali vykonať zmeny nastavenia režimov a zmeny teploty.

Sonoff

Sonoff POW zariadenie bez prístupu na cloud ostalo v podstate deaktivované nedalo sa ovládať lokálne, ostalo v tom režime v akom bolo v momente vypadnutia spojenia, keďže zariadenie neponúka možnosť manuálne vypnúť/zapnúť cieľové zariadenie, by potencionalný útočník mohol deaktivovať zariadenie na veľmi dlhú dobu keďže sa zariadenie zapája priamo do elektrickej siete a bežný užívateľ nemusí mať schopnosti, znalosť alebo dostupné zariadenie na ktoré by reінštaloval cieľové zariadenie. Taktiež zariadenie neposkytovalo žiadne štatistiky o spotrebe energií, rozvrh a časovače sa nedali nastaviť ale v prípade že boli nastavené pred výpadkom siete zariadenie fungovalo podľa nich správne, narozdiel od Tuya zariadení sa tieto informácie nachádzajú priamo na zariadení a nie iba na cloude.

Sonoff T3US3C vypínač sa podobne ako Tuya zariadenia dal ovládať lokálne, ale neponúkal možnosť nastaviť časovač alebo rozvrh na zariadenie, ak mal dopredu nastavené tieto funkcie tak podobne ako pri POW vypínači bol schopný sa podľa nich riadiť.

3.2.7 OTA nahratie firmware

Na ESP8266 sa firmware nahráva buď pomocou UART komunikácie alebo poprípade že to podporuje dopredu nahratý firmware tak sa dá nahráť aj OTA. Update pomocou OTA je oproti nahratiu pomocou UART odosť viacej pohodlný a rýchlejší keďže nepotrebujeme fyzický prístup ku zariadeniu. Toto ale môže využiť útočník na nahratie vlastného firmware v prípade že táto funkcia není zabezpečená. Podobne ako open-source Arduino knihovny ktoré ponúkajú minimálne zabezpečenie pre OTA aktualizácie [8], boli niektoré zariadenia nedostatočne zabezpečené.

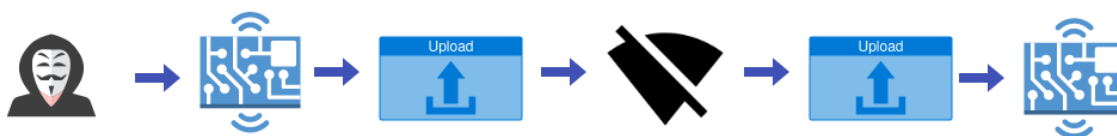
Sonoff

V prípade Sonoff zariadení existuje SONOTA³ nástroj ktorý ale už nefungoval na aktuálnu verziu firmware keďže Sonoff aktualizoval svoj firmware a zabezpečil svoje zariadenia proti mitm ssl útoku čo sme aj overili vyššie, ten umožňoval získať informácie ktoré umožnili tento útok.

³<https://github.com/mirko/SonOTA>

Tuya

Pre Tuya zariadenia bol použitý nástroj Tuya-convert⁴ pomocou ktorého bolo možné úspešne nahráť vlastný firmware na naše zariadenia, nahráť firmware takýmto spôsobom bolo možné iba keď je zariadenie v párovacom režime, do ktorého sa zariadenia dostali iba fyzicky podržaním tlačidla na zariadení, ale v prípade že bolo zariadenie odpojené od napájania v párovacom režime sa pri opätovnom spustení zapne v tomto režime, tento nástroj aj automaticky zálohuje firmware ktorý je momentálne na zariadení. Ako by mohol toto využiť útočník je znázornené na obrázku 4.2. Kde by útočník fyzickým prístupom k zariadeniu prepchal zariadenie do párovacieho módu, nahral škodlivý firmware⁵ ktorý by vykonával de-autentifikačný útok a po skončení by nahral pôvodný firmware ktorý predtým stiahol, takže užívateľ by si všimol iba to že zariadenie nebolo chvíľu dostupné, v prípade že není často používané by si ani nevšimol že sa niečo so zariadením stalo.

Obrázek 3.11: Nahratie firmware pomocou OTA

3.2.8 Známe a objavené hrozby v našej sieti

Analýzou komunikácie sme objavili že nie všetky zariadenia majú zabezpečenú komunikáciu a posielajú citlivé informácie o zariadeniach a samotnej sieti buď do automatizačného systému alebo do smartphone. Aj keď sme neoverili mitm útok u Tuya zariadení môžeme predpokladať že pri OTA sa používa tento útok na získanie informácií k nahratiu firmware podobne ako sa používal pri SONOTA⁶.

Niektoré s týchto hrozieb môže zabezpečiť samotný výrobca zariadenia pomocou aktualizácii, ale samotná aktualizácia nemusí nikdy prísť. Zatiaľ čo niektoré nové Tuya zariadenia implementujú už zmeny aby zabránili možnosti nahratia nového firmware OTA pomocou tuya-convert, konkrétne aj nové verzie BW-SHP6⁷, naša zásuvka nedostala žiadnu aktualizáciu ktorá by zabránila tomuto útoku. Preto na zabezpečenie siete a zariadení je treba použiť open-source systémy ktoré ponúkajú riešenia na najdené hrozby.

⁴<https://github.com/ct-Open-Source/tuya-convert>

⁵https://github.com/spacehuhn/esp8266_deauther

⁶<https://blog.nanl.de/2017/05/sonota-flashing-itead-sonoff-devices-via-original-ota-mechanism/>

⁷<https://github.com/ct-Open-Source/tuya-convert/issues/483>

Útoky, konkrétne hrozby	Navrhnuté riešenia
Zdieľanie citlivých informácií na cloud	Vlastný open-source automatizačný systém v lokálnej sieti
Nezabezpečená komunikácia	Nahratie open-source firmware a nakonfigurovanie TLS
MITM útoky	Open-source firmware ktorý bude overovať certifikáty
OTA aktualizácie	Open-source firmware ktorý poskytne možnosť aktualizovať zariadenie, ale zabezpečí túto možnosť autentifikáciu
DDoS útoky a nedostupný systém	VLAN, Open-source lokálny automatizačný systém, presunutie častí automatizácii priamo na komunikáciu medzi zariadeniami a priamo na zariadenia

Tabulka 3.2: Nájdené hrozby v IoT zariadeniach

Kapitola 4

Open-source systémy

V sekcii sa porovnáme rôzne open-source systémy a firmware pre zariadenia. Implementujeme ich do našej siete a porovnáme výsledky z oficiálnymi automatizačnými systémami.

Open-source automatizačné systémy poskytujú možnosť nahradiť oficiálne automatizačné systémy mať automatizačný systém na lokálnej sieti bez potreby pripojenia internetu. Medzi ich výhody patrí:

- Užívateľ má o dosť vyššiu kontrolu nad zariadeniami a samotným systémom.
- Automatizácia zariadení je funkčná aj v prípade výpadku internetového pripojenia.
- Lepšie riešia problém integrity zariadení od viacerých výrobcov pod jeden systém zvyčajne vďaka aktívnej komunite.
- Zlepšujú bezpečnosť a spoľahlivosť už iba vďaka tomu že sa nachádzajú v lokálnej sieti a tým uberajú potenciálny bod zlyhania.
- Oproti oficiálnym systémom ponúkajú o dosť viac prepojení a integrácii so externými systémami.

Medzi nevýhody open-source systémov patrí:

- Nutné zariadenie v lokálnej sieti na ktorom bude systém bežať často sa jedná o jednodeskový počítač ako napr Raspberry Pie.
- Keďže sa systém nachádza v lokálnej sieti nie je možná vzdialená kontrola, nie všetky systémy ponúkajú cloud riešenie.
- Nasadenie a konfigurácia je oproti oficiálnym systémom o dosť viac komplikovanejšia.
- V prípade že systém neponúka integráciu oficiálneho automatizačného systému je nutné nahráť custom firmware na zariadenia.

4.1 Firmware

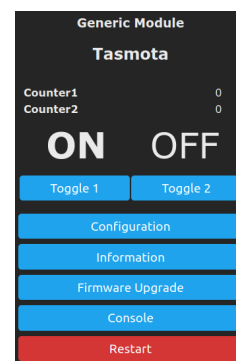
Oficiálny firmware na zariadeniach zvyčajne podporuje integráciu len pod oficiálny systém, z tohto dôsledku treba nahráť custom firmware na zariadenia vďaka ktorému ich integrujeme pod naše open-source systémy. Samotný firmware treba ale nakonfigurovať pre konkrétne zariadenie, preto je treba zistiť na ktoré konkrétne piny sú pripojené jednotlivé komponenty zariadenia. Z tohto dôvodu je dobré si vybrať firmware z veľkou komunitou ktorá

medzi sebou zdieľa rozdelenie vstupno/výstupných pinov zariadení. Pri výbere firmwaru sa zameriavame na nasledujúce na tieto vlastnosti:

- Konfigurácia: možnosti a prebieh konfigurácie
- Automatizácia: aké nástroje a možnosti automatizácie ponúka firmware
- Aktualizácie: Možnosti aktualizovania firmware
- Zmeny v konfigurácii: ako sa vykonávajú a konfigurujú zmeny keď je firmware už na zariadení
- Zdieľanie konfigurácii: Ako jednoducho importovať konfigurácie vytvorené komunitou
- Databázy zariadení: Akú veľkú databázu konfigurácii zariadení daný firmware ponúka a na aké zariadenia sa zameriava
- Komunikácia: Akými protokolmi umožňuje firmware komunikovať a či ponúka ich zabezpečenie

Tasmota

Tasmota je open-source firmware pre zariadenia postavené na ESP8266 mikročipe, tento firmware je štandardne dopredu vytvorený bez nutnosti kompilácie, kompilácia je nutná iba pri povolení niektorých funkcií ako napr šifrovanie pomocou TLS. Konfigurácia je možná aj pri samotnej kompilácii alebo prebieha priamo na zariadení ktoré po spustení vytvorí AP na ktorom ponúka GUI cez ktoré je možné konfigurovať a ovládať zariadenie. Pre samotnú konfiguráciu pinov funkčnosti GPIO pinov sa využívajú šablony ktoré sú vo formáte JSON a ponúkajú jednoduchý spôsob vytvárania, upravovania a zdieľania konfigurácii pre rôzne typy zariadenia. Vďaka týmto šablonám ponúka veľkú databázu dopredu vytvorených konfigurácii hlavne pre komerčne dostupné IoT zariadenia. Automatizácie je možné vytvoriť pomocou časovačov a pravidiel ktoré majú jednoduchú syntax: `on <trigger> do <command> endon`, alebo komplikovanejšie automatizácie je možné vytvoriť pomocou skriptovacieho jazyka. Zariadenia môžu medzi sebou komunikovať pomocou UDP multicast komunikácie. Ďalšie komunikačné protokoly sú MQTT a Zigbee. MQTT komunikáciu je možné zašifrovať pomocou TLS, kde Tasmota overuje certifikáty dvoma spôsobmi, buď overením certifikačnej authority alebo pomocou SHA256 odľtačku vytvoreného z verejného kľúča. Pre Tuya zariadenia ako BHT-6000 termostat TuyaMCU kde sa dajú mapovať Tasmota funkcie na sériovú komunikáciu ktorou komunikujú ESP8266 a hlavný mikrokontrolér. Aktualizácie je možné vykonať buď pomocou nahratia firmwaru OTA alebo stiahnutím priamo na zariadení s web servera.

Obrázek 4.1: Tasmota GUI

```
{ "NAME": "BW-SHP6 10A", "GPIO": [158, 255, 56, 255, 0, 134, 0, 0, 131, 17, 132, 21, 0], "FLAG": 0, "BASE": 45 }
```

Obrázek 4.2: Šablóna pre BW-SHP6

ESPHome

Esphome je open-source nástroj ktorý pomocou konfiguračných subórov dokáže vytvoriť vlastný firmware na ESP8266 a ESP32 mikročipy¹. Esphome používa jednoduché yaml konfiguračné súbory vďaka ktorým si užívateľ môže vytvoriť firmware podľa seba. Zatiaľ čo Tasmota vyžaduje externý nástroj na nahranie firmware na zariadenia, samotné Esphome ponúka túto funkciu. Esphome taktiež ponúka možnosť web servera v ktorom sa ale nedá modifikovať konfigurácia. Oproti Tasmota kde sa samotný firmware konfiguruje priamo na zariadení, sa celá konfigurácia zariadenia deje ešte pred nahraním firmware na zariadenie. V prípade zmeny je nutné prepísanie

```
esphome:
  name: <NAME_OF_NODE>
  platform: ESP8266
  board: esp01_1m

wifi:
  ssid: <YOUR_SSID>
  password: <YOUR_PASSWORD>

api:

logger:

ota:
```

Obrázek 4.3: ESPHome konfigurácia

celého firmware, zatiaľ čo pri tasmote sa iba reštartuje zariadenie. Zatiaľ čo Tasmota používa na automatizáciu pravidiel tak Esphome používa pre komplikovanejšie automatizácie Lambda funkcie, ktoré sa píšú v C++. Esphome podporuje komunikáciu pomocou MQTT alebo pomocou vlastného Native API TCP protokolu ktorý kóduje informácie do optimalizovaného formátu pomocou vďaka tomu má odošť menšiu réžiu v niektorých správach než MQTT². Pri tomto protokole sa systém pripája na samotné zariadenia takže nie je nutné mať server ako pri MQTT, momentálne tento protokol ale podporuje iba samotné ESPHome a Home Assistant automatizačný systém. Tento protokol ale nieje možné zašifrovať pomocou TLS, je iba možné zabezpečiť prístup k API heslom čo ale neni dostatočné keďže komunikácie neni šifrovaná a heslo je možné odchytiť. MQTT je možné zabezpečiť pomocou TLS, kde ESPHome overuje certifikát vytvorením SHA1 odtlačku ktorý je ale možné s dostatočným výkonom sfalšovať. Databáza dopredu vytvorených konfigurácií obsahuje menej konfigurácií pre komerčne dostupné IoT zariadenia a viac zameriava na elektrické komponenty ako senzory, displeje atď.

¹<https://esphome.io/>

²<https://esphome.io/components/api.html>

	Tasmota	Esphome
Typ nástroja	Firmware	Nástroj na vytváranie firmware
Konfigurácia	GUI,Príkazy	Yaml súbory
Automatizácia	Pravidlá,skriptovanie	Akcie v yaml ,Lambda funkcie
Zmeny v konfigurácii	Priamo na zariadení	Nutná kompilácia a nahratie nového firmware
Aktualizácie	OTA bin súbory, URL	OTA bin súbory
Zdieľanie konfigurácií	Šablony v JSON formáte	Yaml konfigurácie
Databázy zariadení	Komerčne dostupné IoT zariadenia	Jednotlivé komponenty zariadení
Komunikácia	MQTT (TLS-SHA256), Zigbee, Multicast UDP	MQTT (TLS-SHA1), Native API

Tabulka 4.1: Porovnanie Tasmota a Esphome firmare

4.2 Open-source systémy

Tasmota a Esphome firmware nám umožňujú kontrolovať zariadenie ale v prípade že chceme kontrolovať viacero zariadení a skutočne zautomatizovať domácnosť je potreba mať automatizačný systém. V prípade open-source automatizačných systémov sa zameriavame na tieto body:

- Správa systému: vytváranie užívateľov, ich autentifikácia a zdieľanie kontroly nad zariadeniami medzi nimi
- Konfigurácia: Akým spôsobom sa konfiguruje systém
- Automatizácia: pomocou akých nástrojov sa vytvárajú automatizácie a aké komplikované automatizácie je možné vytvoriť
- Komunikácia: aké protokoly a ich zabezpečenie systém ponúka
- Integrácie systémov: akú veľkú databázu integrácii ponúka systém
- Vzdialený prístup: či systém ponúka cloud službu, alebo iný spôsob ako pristúpiť ku lokálnemu systému

OpenHAB

OpenHAB je open-source automatizačný systém napísaný v Jave, je podporovaný pre veľkú škálu systémov od klasických ako Windows alebo MacOS až po ARM jednodeskové počítače alebo Synology NAS server. OpenHAB ponúka balíky tie ponúkajú rôzne funkcie pre užívateľa podľa toho čo potrebuje, v balíkoch ponúka rôzne typy UI a rozšírení. Konfigurácia sa nastavuje v PaperUI v ktorom sa ale nedá všetko nastaviť pomocou GUI a niektoré funkcie sa musia nakonfigurovať pomocou konfiguračných súborov. OpenHAB ponúka širokú škálu rozšírení (addonov) ktoré pridávajú ďalšiu funkcionálnosť a integrácie do systému. Automatizácia prebieha pomocou pravidiel ktorých syntax je postavená na *Xbase* a podobná *Xtend*. Od verzie 2.4 openHAB ponúka možnosť vytvárať pravidlá v grafickom

editore táto funkcia ale neni spoľahlivá. Komunikácia zo zariadeniami je podporovaná pre MQTT, Z-Wave a ZigBee protokoly. Vzdialený prístup je nutné použiť VPN alebo sprievodnú openHAB Cloud služby ktorá poskytuje bezplatný vzdialený prístup. Taktiež ponúka sprievodnú aplikáciu pre systém Android a iOS. Oproti oficiálnym automatizačným systémom tu chýba možnosť vytvorenia viacerých užívateľov a zdieľanie automatizácie a zariadení s nimi. Jednoduché pravidlá v OpenHAB môžu mať takýto formát:

```
rule "<RULE_NAME>"
when
    <TRIGGER_CONDITION>
then
    <SCRIPT_BLOCK>
end
```

Výpis 4.1: Ukážka jednoduchého pravidla

Home Assistant

Home assistant (neskôr už iba HA) je open-source automatizačný systém napísaný v Python, ktorý je optimalizovaný pre jednodeskové počítače ako napríklad Raspberry Pi³. Systém poskytuje jednoduchý spôsob na aktualizovanie systému a vytvárania snapshotov pre uloženie momentálnej konfigurácie. Aj keď sa časť systému dá nakonfigurovať podobne ako v openHAB v GUI, sa väčšina konfigurácie vykonáva podobne ako v Esphome pomocou yaml konfiguračných súborov. HA na rozdiel od OpenHAB ponúka systém pre manažovanie užívateľov a ich autentifikáciu, dokonca ponúka aj modul pre viacfaktorovú autentifikáciu. Systém podporuje protokoly ako MQTT, Z-Wave, Zigbee a taktiež Native API protokol od ESPHome ktorý podporuje v základe bez nutnosti niečo nakonfigurovať alebo inštalovať rozšírenia, HA automaticky detekuje všetky zariadenia v sieti ktoré používajú tento protokol a užívateľ ich jedným kliknutím pridá do systému.

Automatizácia sa v HA dá konfigurovať rôznymi spôsobmi:

- Podobne ako v Esphome pomocou yaml konfiguračných súborov.

```
- alias: 'Rule 2 - Away Mode'
  trigger:
    platform: state
    to: 'not_home'
  action:
    service: light.turn_off
    entity_id: all
```

Výpis 4.2: Jednoduchá automatizácia

- Pomocou grafického editoru, HA automaticky vytvára yaml konfiguračný súbor.
- Automatickým konvertovaním textu ktorý zadá užívateľ, systém sa s ním snaží vyčítať čo presne užívateľ chcel zautomatizovať, táto funkcia sa dá použiť iba na jednoduché automatizácie a není spoľahlivá, v našom prípade sa nepodarilo vytvoriť ani jednoduchú automatizáciu.

³<https://www.home-assistant.io/hassio/>

- V prípade veľmi komplikovaných automatizácií sa dá použiť sandboxové prostredie AppDaemon, je to viacvláknové Python exekučné prostredie na písanie komplikovaných automatizácií pre HA.

```
import appdaemon.plugins.hass.hassapi as hass

class OutsideLights(hass.Hass):
    def initialize(self):
        self.run_at_sunrise(self.sunrise_cb)
        self.run_at_sunset(self.sunset_cb)

    def sunrise_cb(self, kwargs):
        self.turn_on(self.args["off_scene"])

    def sunset_cb(self, kwargs):
        self.turn_on(self.args["on_scene"])
```

Obrázek 4.4: Jednoduchá automatizácia v AppDaemon

Tak isto ako OpenHAB ponúka HA širokú škálu rozšírení, medzi ne patria aj špecifické rozšírenia pre vyššie spomenutý firmware. Ako TasmotaAdmin ktorý nám umožňuje manažovať a zaktualizovať všetky Tasmota zariadenia naraz, alebo ESPHome rozšírenie ktoré integruje ESPHome do HA a umožňuje vytvárať a aktualizovať ESPHome firmware priamo v HA. Z oficiálnych systémov sa dá prepojiť iba s Tuya systémom. Podobne ako openHAB, HA ponúka sprievodný cloud systém pre vzdialený prístup(v prípade HA sa ale nejedná o bezplatný systém), ale taktiež DuckDNS alebo Tor rozšírenia ktoré taktiež umožňujú vzdialený prístup k lokálnej inštalácii. Tak isto ponúka sprievodné aplikácie pre systém iOS a Android.

	Home Assistant	OpenHAB
Správa systému	Ponúk manažment užívateľov, ich autentikáciu, multifaktorovú autentifikáciu	Nepnúka manažment užívateľov a ich autentifikáciu
Konfigurácia systému	Yaml súbory, GUI	PaperUI, konfiguračné súbory
Aumatizácia	Yaml súbory, Grafický editor, konvertovaním textu (nespolahlivé), NodeRed, AppDaemon(Python)	Pravidlá postavené na Xtend a Xbase, Grafický editor(nespolahlivé), NodeRed
Komunikácia	MQTT, Zigbee, Z-Wave, Esphome API	MQTT, Zigbee, Z-Wave
Integrácie a rozšírenia	Rozšírenia pre špecifický firmware	Celkovo viacej integrácii
Cloud	30 dňová skúšobná verzia, DuckDNS a Tor rozšírenia	Zadarmo ale neobsahuje podporu

Tabulka 4.2: Porovnanie a Esphome firmare

4.3 Implementácia v našej IoT sieti

Pre našu implementáciu sme sa rozhodli použiť Tasmota firmware pre všetky zariadenia okrem BHT-6000 na ktoré je síce možné nahráť Tasmotu a používať TuyaMCU funkciu na komunikáciu s mikrokontrolérom ktorý ovláda samotné zariadenia, ale Tasmota momentálne neponúka funkcie pre termostat takže ovládanie zariadenia nebolo plnohodnotné a niektoré funkcie by sa nedali ovládať s tohto dôvodu sme použili špecifický Wthermostat firmware pre toto zariadenie. Zatiaľ čo tento firmware ponúka plnú funkcionality oficiálneho firmware a dá sa ovládať pomocou MQTT, neponúka šifrovanie MQTT alebo HTTP ku prístupu na web server, taktiež nedá sa zaheslovať prístup ku web serveru alebo vypnúť web server ako je možné pri Tasmote. Pre automatizačný systém sme sa rozhodli pre HA vďaka ponuke použiteľných rozšírení a bezpečnostných opatrení. Pri vyriešení objavených hrozieb a konfigurácii našej siete sme postupovali v tomto poradí:

1. Návrh siete: rozdelenie zariadení do špecifických vlan a konfigurácia firewall
2. Inštalácia a konfigurácia open-source systému
3. Nahratie firmware na zariadenia a konfigurácia pod systém
4. Testovanie a porovnanie s oficiálnymi automatizačnými systémami

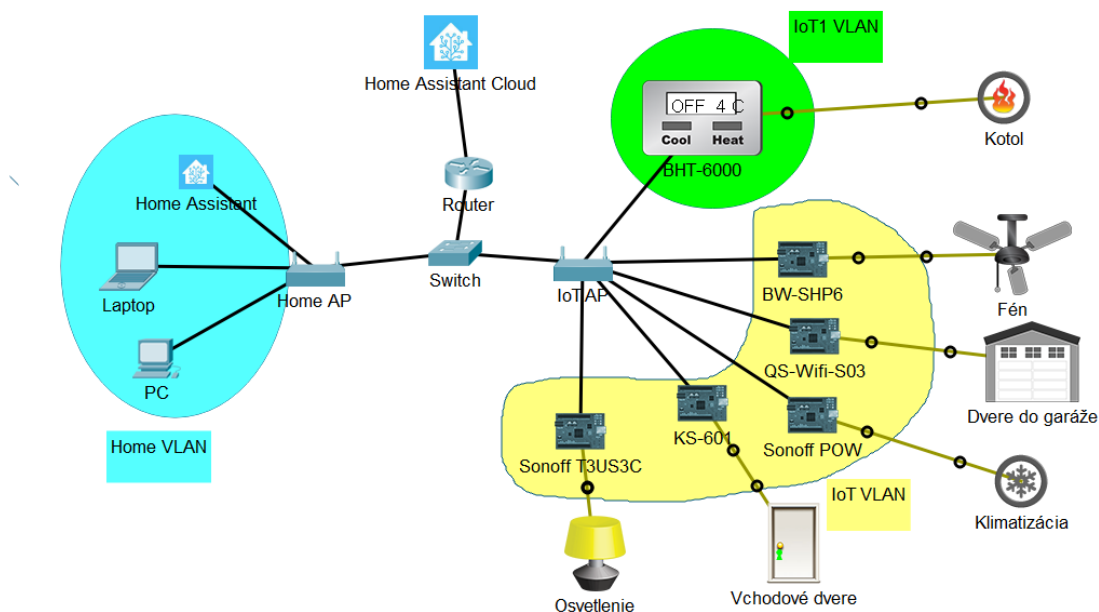
Návrh siete

Zatiaľ čo IoT zariadenia ktoré používajú Tasmotu budú v jednej skupine, BHT-6000 bude mať samostatnú skupinu keďže v našej implementácii používa iný firmware ktorý není zabezpečený dostatočne, toto nám taktiež umožní že v prípade že dáme na toto zariadenie pôvodnú firmware, môžeme povoliť komunikáciu s oficiálnym systémom bez vystavenia ostatných internetu. Ostatné zariadenia spolu s HA inštaláciou budú v jednej sieti kvôli jednoduchšej integrácii zariadení v sieti pod automatizáci (HA môže pomocou ping zariadení určiť kto sa nachádza v dome).

Pri samotnej implementácii je nutné mať router/switch ktorý dokáže používať VLAN. Nastaviť rozsah IP adries pre špecifické VLANi a nastaviť Firewall pravidla ktoré umožnia/eliminujú komunikáciu ktorá buď prichádza alebo vchádza do VLAN. V našej implementácii povolujeme porty 1883,8883 pre MQTT a MQTT ktoré je zašifrované pomocou TLS. Taktiež port 123 ktorým pomocou NTP protokolu synchronujeme čas na našich zariadeniach. Pri Tasmote zariadeniach otvoríme tento port taktiež pre pripojenie na internet, v prípade výpadku/poruchy HA tak zariadenia budú stále zariadenia schopné zosynchronizovať svoj čas čo je nutné pri automatizáciach.

	Home VLAN	IoT1 VLAN	Internet
IoT VLAN	8883,123	-	123

Tabulka 4.3: Povolené porty medzi IoT a ostatnými VLAN

Obrázek 4.5: Rozdelenie siete do VLAN

	Home VLAN	IoT VLAN	Internet
IoT1 VLAN	1883,123	-	-

Tabulka 4.4: Povolené porty medzi IoT1 a ostatnými VLAN

4.3.1 Konfigurácia Home Assistant

Inštalácia HA je jednoduchá vďaka image ktoré HA ponúka. V základe HA neobsahuje príliš veľa funkcií ktoré neskôr rozšírime pomocou inštalácie rozšírení, HA v základe dokáže komunikovať iba s Esphome zariadeniami pomocou jeho NativeAPI, a samotný systém obsahuje niekoľko bezpečnostných hrozieb ktoré je nutné odstrániť:

- Nezabezpečená HTTP komunikácia – útočník môže získať prihlasovacie údaje do systému
- V prípade útoku hrubou silou neexistujú žiadne opatrenia ako zabrániť tomuto útoku, takže potenciálny útočník by mohol neobmedzene skúšať prihlasovanie do systému

Konfigurácia systému prebiehala v týchto bodoch kde ako prvé sme eliminovali hrozby ktoré systém mal, a postupn pridávali ďalšie funkcie do systému inštalovaním rozšírení:

- Zabezpečenie šifrovania pomocou TLS - pomocou openssl sme vygenerovali nami podpísane certifikáty, ktoré sme vložili do systému. Do *configuration.yaml* sme do sekcie *http* vložili cestu k certikátom. HA automaticky detekuje certifikáty a zabezpečí pomocou nich komunikáciu.

- Na eliminovanie pokusov o útoky hrubou silou sme nastavili parameter `ip_ban_enabled`⁴ ktorý automaticky odmietne pokusy o prihlásenie z ip adresy z ktorej prekročil nami povolený počet pokusov o prihlásenie do systému.

```
http:
  ssl_certificate: /ssl/fullchain.pem
  ssl_key: /ssl/privkey.pem
  ip_ban_enabled: True
  login_attempts_threshold: 3
```

Obrázek 4.6: Konfigurácia v configuration.yaml

- Vzdialený prístup sme zabezpečili pomocou Tor addonu ktorý nám umožní pristupovať ku HA ako "onion" stránke pomocou Tor služby pre skrývanie služieb⁵. Výhoda použitia tohto addonu je to že nepotrebujeme otvoriť žiadne porty na našom routri a nemusíme nastaviť žiadne TLS certifikáty. Stačí nastaviť port na ktorý sa budeme pripájať a spustiť tento addon, v logu nášho addonu sa objavila doména na ktorú sa potom pripojíme pomocou Tor prehliadača.

```
[14:13:09] INFO: -----
[14:13:09] INFO: Your Home Assistant instance is available on Tor!
[14:13:09] INFO: Address: defk5viwasi2fby7.onion
[14:13:09] INFO: -----
```

Obrázek 4.7: Tor log

- Pre ďalšiu vrstvu zabezpečenia pri autentifikácii do systému sme pridali multifaktorovú autentifikáciu, k tomuto je nutné použiť aplikáciu ako Google authenticator alebo Authy, konkrétne použijeme TOTP⁶ algoritmus. Po spárovaní sa každých 30 sekúnd generuje šesť číselne heslo ktoré treba zadať do HA pre úspešné prihlásenie. Táto služba je dôležitá hlavne pri používaní vzdialeného prístupu pomocou rozšírení Tor alebo DuckDNS kde domény na prihlásenie do systému sú verejné dostupné a hocikto sa na ne môže pripojiť.

```
homeassistant:
  auth_mfa_modules:|
    - type: totp
```

Obrázek 4.8: Konfigurácia pre spustenie viacfaktorovej autentifikácie

- Keďže naše zariadenia používajú MQTT potrebujeme MQTT server, v prípade že už máme server je možné ho priradiť do systému, jednoduchší spôsob je ale nainštalovať Mosquitto rozšírenie a nakonfigurovať ho aby používalo TLS. Taktiež sme nakonfigurovali prihlasovacie údaje pre naše zariadenia ktoré boli jedinečné pre každé zariadenia. V takomto prípade pri získaní údajov pre jedno zariadenia útočník nezíska prístup ku všetkým zariadeniam.

⁴<https://www.home-assistant.io/integrations/http/>

⁵<https://2019.www.torproject.org/docs/onion-services>

⁶Time-Based One-Time Password-<https://tools.ietf.org/html/rfc6238>

```

logins:
- username: QS-WIFI-S02 #prihlasovacie údaje
  password: nQj54K
- username: BW-SHP6
  password: HZHueS
anonymous: false          #zakázanie pripojenia bez autentifikácie
customize:
  active: false
  folder: mosquitto
certfile: fullchain.pem #vygenerované kľúče a certifikát pre TLS
keyfile: privkey.pem

```

Obrázek 4.9: Ukážka konfigurácie pre Mosquitto server

- Nainštalovnaím NTP rozšírenia sme sprevádzkovali lokálny NTP server ktorý umožní našim zariadeniam synchronizovať čas bez nutnosti pripojenia k internetu. Na ktorom iba špecifikujeme server z ktorého chceme získavať čas.

V tomto bode už je systém dostatočne zabezpečený a plne funkčný, ešte ale môžeme použiť rozšírenia ktoré nám zlepšia samotnú administratívu systému a zariadení:

- Rozšírenie TasmotaAdmin umožní efektívne manažovať naše tasmota zariadenia, aktualizovať zariadenia a konfigurovať ich z jedného miesta pomocou GUI. Rozšírenie používa vlastný server ktorý sme zabezpečili znova pomocou TLS. Toto rozšírenie ale komunikuje so zariadeniami pomocou HTTP nešifrovaného protokolu a vyžaduje aby bolo Web UI spustené na zariadeniach. Taktiež vyžaduje otvoriť port 80 vo firewall na routri. Preto je nutné toto rozšírenie využívať iba v prípade administratívnych záležitostí ako aktualizácie zariadení.

Posledným bodom je už iba zálohovanie systému pomocou snapshotov ktoré HA ponúka, samotný snapshot sme zabezpečili heslom keďže by z neho útočník mohol získať citlivé informácie o našom systéme.

4.3.2 Firmware

Firmware bol nahratý vyššie spomenutým nástrojom Tuya-convert pre Tuya zariadenia a nástrojom Esptool ktorý používa UART komunikáciu pre Sonoff zariadenia. Wthermostat firmware ponúka možnosť nakonfigurovať zariadenia iba pomocou GUI podobného Tasmote, kde nastavíme MQTT server a NTP server na ip adresu pre náš HA pre časovú synchronizáciu. Firmware taktiež ponúka možnosť nastavenia rozvrhu, čo je možné použiť ako redundanciu v prípade výpadku systému.

Štandardne dopredu skompilovaný Tasmota firmware neponúka niektoré funkcie z dôvodu šetrenia pamäte a výkonu. Z tohto dôvodu obsahuje tento firmware v základe bezpečnostné hrozby:

1. Nezabezpečená autentifikácia - útočník sa môže pripojiť na zariadenia zmeniť nastavenia zariadenia, prebrať nad nim kontrolu, prepísať firmware atď...
2. Nezabezpečená komunikácia pomocou TLS - potencionálny útočník môže čítať MQTT komunikáciu so serverom s ktorej dokáže vyčítať citlivé informácie, taktiež HTTP komunikáciu v prípade že sa pripojíme na GUI zariadenia. čiže v prípade že aj zabezpečíme prístup k GUI dokáže útočník vyčítať prihlasovacie údaje s HTTP komunikácie.

3. V prípade výpadku AP na ktorý je zariadenie pripojené, Tasmota sama vytvorí AP na ktorý sa dá pripojiť bez nutnosti hesla a tým kontrolovať zariadenie.

Na to aby sme mohli zašifrovať komunikáciu bolo nutné skompilovať Tasmotu, a povoliť TLS šifrovanie, taktiež sme povolili skriptovanie ktoré nám umožní vytvárať silnejšie automatizácie a správne kontrolovať QS-WIFI-S02 vypínač. Tasmota momentálne nepodporuje počítačla frekvencie na vstupe ako vypínač, takže je nutné použiť skript ktorý nám umožní toto zariadenie používať. Tieto funkcie sa povolujú v *my_user_config.h* súbore a samotná kompiláciu sme vykonali pomocou PlatformIO.

Konfigurácia je možná pomocou GUI alebo príkazov ktoré sa dajú použiť buď v konzoli, pomocou MQTT protokolu alebo použitím sériovej komunikácie. Keďže konfigurácia GUI si vyžaduje časté retartovanie zariadenia je veľmi zdĺhavá preto je efektívnejšie konfigurovať priamo pomocou príkazov pri ktorých je možné použiť príkaz Backlog ktorý umožňuje zadať až do 30 príkazov naraz bez nutnosti reštartovania zariadenia.

```
#ifndef USE_SCRIPT
#define USE_SCRIPT // Povolenie skriptovania
#endif
#ifdef USE_RULES
#undef USE_RULES // Tasmota podporuje buď iba skriptovanie alebo pravidlá
#endif
#ifndef USE_MQTT_TLS
#define USE_MQTT_TLS // Povolenie TLS pre MQTT
#endif
```

Obrázek 4.10: Konfigurácia v *my_user_config.h*

Wi-Fi

V základných nastaveniach nastavíme SSID a heslo primárneho AP a sekundárneho redundantného AP a parametru Wificonfig na 4. Takto pri výpadku nášho primárneho AP, Tasmota nebude vytvárať vlastný AP ktorý není zabezpečený heslom ale pripojí sa na náš redundantný AP. V prípade že nemáme k dispozícií redundantný AP je nutné nastaviť Wifi-Config na parameter 5, pri ktorom zariadenie iba počká kým sa objaví znova pôvodný AP bez vytvárania vlastného AP.

```
Backlog
SSID <SSID1> ;
Password1 <HESLOPRESSID1> ;
SSID2 <SSID2> ;
Password2 <HESLOPRESSID2> ;
Wificonfig 4
```

Výpis 4.3: Wifi konfigurácia

MQTT

Po skompilovaní a nahratí firmware na zariadenia je nutné nastaviť IP adresu servera a port na ktorom sa bude komunikovať, ďalej autentifikačné údaje pre prihlásenie sa na MQTT server. Kde pre každé zariadenie je nutné mať jedinečné prihlasovacie údaje, aby v prípade že útočník získa prihlasovacie údaje pre jedno zariadenie nezískal kontrolu nad všetkými zariadeniami.

V našej implementácii sme použili nami podpísane certifikáty, tým že je nutné sa naučiť odtlačok pri prvom pripojení je možné vykonať mitm útok pri prvom pripojení, kde by sa Tasmota naučila útokčnikov odtlačok, preto sme dopredu vypočítali odtlačok pomocou nástroja *Tasmota-fingerprint*⁷ a vložili ho priamo do zariadenia. Nakoniec nastavili parameter *SetOption19* ktorý umožní automaticky detekovať naše zariadenie pomocou MQTT pre HA.

```
Backlog
MqttHost <BROKERIP> ;
MqttPort <PORT> ;
MqttUser <> ;
MqttPassword <> ;
MqttFingerprint <>;
SetOption19 1
```

Výpis 4.4: MQTT konfigurácia

Hlavný NTP server sme zmenili na náš lokálny ktorý beží na HA a nastavili kedy sa posúva čas aby v prípade použitia časovačov na zariadení automatizácie fungovali správne

```
Backlog
NtpServer1 <NTPSERVER>
TimeZone 99
TimeDST 0,0,3,1,2,120
TimeSTD 0,0,10,1,3,60
```

Výpis 4.5: Konfigurácia NTP a času

Posledným bodom je samotné nakonfigurovanie funkčnosti zariadenia pomocou šablón, kde z databázi⁸ zariadení nájdeme šablony, prípadne skript ktoré ako v prípade QS-Wifi-S03.

```
Template {"NAME":"QS-Wifi-S03","GPIO":[0,0,17,0,160,0,0,0,43,42,21,22,0],"
FLAG":0,"BASE":18}
```

Výpis 4.6: Vloženie šablony pre BW-SHP6

Pre samotné automatizácie je možné v prípade jednoduchých automatizácii dať zariadenia do multicast skupín v ktorých budú medzi sebou zdieľať informácie pomocou UDP protokolu. Táto komunikácia ale není šifrovaná s tohto dôvodu by automatizácie mali prebiehať v automatizačnom systéme. V prípade že sa preruší z nejakého dôvodu (porucha, DoS útok atď) komunikácia z HA sme vytvorili jednoduchý skript ktorý v prípade výpadku, spustí túto redundantnú komunikáciu a automatizácie ostanú funkčné. V prípade že sa pripojenie obnoví tieto zase vráti zariadenia do pôvodného stavu. Príkazom DevGroupShare špecifikujeme ktoré funkcie chceme zdieľať a prijímať. Skript už iba povoľuje a vypína funkciu pomocou SetOption85.

```
Backlog
Grouptopic redundanttopic
DevgroupShare 1,0
```

⁷<https://github.com/issacg/tasmota-fingerprint>

⁸<https://templates.blakadder.com/>

Výpis 4.7: Konfigurácia skupín

Prístup ku Tasmota GUI je možné zabezpečiť pomocou hesla, keďže ale Tasmota neponúka možnosť zašifrovať komunikáciu s web serverom tak je toto veľmi tenká . S tohto dôvodu je nutné vypnúť toto GUI a tým zabrániť prístupu ku našemu zariadeniu pomocou HTTP, po vypnutí sa zariadenia dajú ovládať iba pomocou MQTT protokolu.

```
Backlog
WebPassword <heslo> ;
WebServer 0 ;
```

Výpis 4.8: Konfigurácia autentifikácie a vypnutie web servera

4.3.3 Testovanie a porovnanie s oficiálnymi automatizačnými systémami

Podobne ako pri oficiálnych automatizačných systémoch bola komunikácia nahravaná pomocou nástroja Wireshark. Všetky Tasmota zariadenia v sieti komunikovali pomocou TLS, zatiaľ čo BHT-6000 nemalo šifrovanú komunikáciu. Vykonaním mitm útoku sme overili že všetky naše zariadenia ktoré používajú TLS overujú certifikát.

1. BHT-6000 - nezabezpečená MQTT komunikácia Wthermostat firmware umožňuje čítať citlivé infomrácie s ktorých by útočník napríklad vedel vyčítať či sa nachádza obyvateľ domu v domácnosti podľa nastavenej teploty. Taktiež by sa zo získania prihlasovacích údajov mohol prihlásiť na MQTT server a odoberať/posielať správy do siete.

```
► Connect Flags: 0xc2, User Name Flag, Password Flag, QoS Level: At most once delivery
Keep Alive: 15
Client ID Length: 23
Client ID: thermostatbeca_11482448
User Name Length: 8
User Name: BHT-6000
Password Length: 6
Password: HZHueS
```

Obrázek 4.11: MQTT prihlasovacie údaje na náš server

2. Deautentifikačný a rušivý DoS - keďže všetky naše zariadenia používajú Esp8266 ktorý podporuje iba komunikáciu ktorá nešifruje manažment rámce ktoré tento útok používa je stále možné vykonať tento DoS útok na našu sieť.
3. Automatizácie medzi zariadeniami - útočník by mohol z komunikácie získať informácie o zariadeniach a samotných automatizáciách, taktiež by mohol ovládať zariadenia posielaním správ do multicast skupiny a tým spúšťať rôzne automatizácie.

```
+...M-TASMOTA_DGR/redundantgroup HTTP/1.1
+...M-TASMOTA_DGR/redundantgroup HTTP/1.1
```

Obrázek 4.12: Nešifrované UDP správy do multicast skupiny

4. Fyzický prístup - aj keď majú naše zariadenia zabezpečené OTA aktualizácie v prípade že útočník získa fyzický prístup môže prepísať firmware pomocou UART komunikácie alebo stiahnuť firmware a získať z neho citlivé informácie ako napr. prihlasovacie údaje na Wi-Fi, pomocou decode-config nástroja ktorý slúži na dekódovanie ⁹.

Oproti pôvodnej sieti s oficiálnymi automatizačnými systémami naša implementácia Pri porovnaní s pôvodnou sieťou s oficiálnymi automatizačnými systémami a oficiálnym firmware obsahuje naša sieť tieto vylepšenia:

- Zašifrovaná komunikácia - všetky naše zariadenia okrem BHT-600 majú zabezpečenú komunikáciu pomocou TLS, a overujú certifikát takže sa úspešne bránia mitm útoku.
- Automatizačný systém v lokálnej sieti - presunutím systému do lokálnej siete sme zabránili úniku citlivých informácií mimo našu lokálnu sieť taktiež sme zabránili nefunkčnosti automatizácii v prípade výpadku internetové pripojenia, zatiaľ čo sme zachovali schopnosť sa vzdialene a bezpečne pripojiť na HA. Taktiež sme tento systém zabezpečili proti útokom hrubou silou pomocou viacfaktorovej autentifikácie a zakazovním ip adres z ktorých prichádza útok.
- Rozdelenie siete do VLAN - rozdelíme našu sieť do rozdielnych VLAN a povolením iba MQTT a NTP komunikácie sme zabránili k prístupu nezabezpečeného BHT-6000 zariadenia a efektívne obmedzili možnosti vykonania DoS a iných útokov na našu sieť v prípade že by útočník získal kontrolu nad nejakým zariadením.
- Redundancia automatizácii - presunutím automatizácii ako spustenie zariadenia podľa času priamo na zariadenia, a vytvorením redundantných automatizácii pre jednoduché automatizácie sme zabezpečili že niektoré automatizácie budú funkčné aj v prípade výpadku samotného HA v našej lokálnej sieti.
- Open-source firmware - využitím open-source firmware sme zabezpečili možnosť aktualizovať firmware OTA, ale zabránili možnému stiahnutiu alebo nahratia firmware OTA bez nášho povolenia. Taktiež sme pridali druhý AP na ktorý sa zariadenia pripoja, v prípade výpadku hlavného AP čím sme znova zvýšili redundanciu zariadení.

⁹<https://github.com/tasmota/decode-config>

Kapitola 5

Diskusia a doporučenia na vytvorenie bezpečnej IoT siete

5.1 Diskusia

[[spraviť uvod a rozpisat]] Aj keď je výsledkom našej implementácie sieť ktorá obsahuje odosť menej bezpečnostných hrozieb stále obsahuje nejaké hrozby ktoré by sa modali vyriešiť

- BHT-6000: aj keď samotný autor tohto firmware neplánuje pridať TLS podporu¹ je možné že niekto iný prida podporu keďže je tento firmware open-source a často modifikovaný komunitou². Taktiež Tasmota postupne podporuje viacej zariadení ktoré používajú TuyaMCU takže je možné že sa v budúcnosti objaví konfigurácia pre toto zariadenie vďaka komunitě. Alternatívnym riešením môže byť používanie oficiálneho firmware a integrácia Tuya platformi do HA, kde by sme síce mali zabezpečenú komunikáciu pomocou TLS ale komunikácia by prebiehala cez cloud a mohla by byť napadnutá mitm útokom a zariadenie by nebolo možné automatizovať v prípade výpadku internetového pripojenia.
- Automatizácie medzi zariadeniami: Keďže táto komunikácia predstavuje riziko by mala byť použitá iba na redundanciu automatizácii. A aj v tomto prípade je nutné sa zamyslieť aké automatizácie chceme takto ovládať, zatiaľ čo pri automatizácii svetiel nevzniká až také veľké riziko, tak pri automatizácii zariadení ako sú napr garážové dvere by útočník mohol získať prístup do domu. Záleží od samotnej implementácie ako moc je redundancia konkrétnej automatizácie dôležitá a aké veľké riziko by predstavovalo spustenie tejto automatizácie v inom momente ako je naplánované užívateľom.
- Deutetifikačný útok a rušivý Dos útok: Zabrániť takýmto útokom nie je možné zmenou firmware alebo automatizačného systému keďže fungujú na veľmi nízkom leveli Osi modela. Proti deautentifikačnému útoku ktorý je možný vykonať aj s Esp8266 mikrokontrolérom existuje riešenie, IEEE 802.11W štandard ktorý implementuje šifrovanie pre manažovateľne rámce ktoré sú na tento útok používané [25]. Tento štandard ale nepodporuje samotný Esp8266 mikrokontrolér a ani väčšina Wi-Fi zariadení.
- Fyzický prístup: Aj keď sa tejto hrozbe nedá úplne zabrániť, útočník s dostatkom času a hrubej sily by sa pravdepodobne dokázal dostať ku zariadeniu a nahráť/stiahnuť

¹<https://github.com/klausahrenberg/WThermostatBeca/issues/69>

²<https://github.com/klausahrenberg/WThermostatBeca/network/members>

firmware z tohto zariadenia. Skoro všetky naše zariadenia su navrhnuté na umiestnenie buď priamo do steny alebo elektrickej skrine okrem BW-SHP6 zásuvky. Toto je ale pri našich konkrétnych zariadeniach veľmi nepravdepodobné a v prípade že sú naše zariadenia zapnuté v elektrickej sieti je nutné tieto zariadenia odpojiť zo siete aby sa bolo možné dostať ku UART komunikácii, už len toto samotné notifikuje užívateľa že zo zariadením neni niečo správne keďže z ničoho nič prestalo fungovať. U zariadení BHT-6000 a BW-SHP6 je dokonca nutné spájať samotné drôty ku UART pinom.

5.2 Doporučenia pre vytvorenie bezpečnostnej siete

1. Použitie open-source systému a firmware - v prípade že chceme zabezpečiť sieť musíme zvoliť open-source firmware, ako sme preukázali oficiálne systémy posielajú mimo lokálnu sieť nezabezpečenú komunikáciu s ktorej je možné získať citlivé informácie, taktiež nekontrolujeme ake informácie o nás získava samotný výrobca zariadenia. Použitím open-source systému presunieme systém do lokálnej siete kde máme väčšiu kontrolu nad zariadeniami a samotným systémom.
2. Výber systému a firmware - pri výbere firmware je nutné sa zamerať hlavne na aké zariadenia budeme firmware nahrávať a aké zabezpečenie firmware ponúka, zatiaľ čo Tasmota je hlavne pre komerčné zariadenia Esphome je škôr zamerané na jednotlivé komponenty zariadení, ďalšie možnosti sú Espurna a EspEasy
3. VLAN - Zariadenia v sieti musia byť rozdelené do separátnych VLAN podľa použitia a či potrebujú medzi sebou komunikovať. IoT zariadenia ktoré používajú ten istý firmware by mali byť v separátnej VLAN čo nám umožní ich jednoduché manažovanie pomocou firewall
4. Firewall -
5. Zašifrovanie komunikácie - všetká komunikácia medzi zariadeniami a automatizačným systémom musí byť zašifrovaná a zariadenia musia overovať certifikáty aby sa vyhlí zverjenovania citlivých informácií do siete a potencionálnym mitm útokom.
6. Vzdialený prístup - komunikácia do našej siete musí byť dostatočne zabezpečená pomocou TLS, v prípade že je doména automatizačného systému verejná je nutné implementovať opatrenia proti útokom hrubou silou.
7. Autentifikácia - prístup k zariadeniam a systému musí byť vždy pomocou autentifikácie, prihlasovacie údaje musia byť vždy unikátne aby v prípade že potencionálny útočník získa údaje k jednému zariadeniu nezískal prístup ku všetkým zariadeniam.
8. Fyzický prístup - fyzický prístup k zariadeniam musí byť zabezpečený, toto je možné spraviť umiestnením zariadenia na miesto ktoré neni viditeľné alebo neni tak ľahko dostupné aby útočník mohol získať prístup k zariadeniu a stiahnuť z neho firmware.
9. Automatizácie - Kontrola nad zariadeniami musí byť funkčná aj v prípade výpadku automatizačného systému, ak je to možné pre kritické automatizácie by mala existovať nejaka možnosť redundancie. Taktiež prepojenie systému zo smartphone je nutné aby v prípade výpadku systému alebo zariadenia zo siete mohli byť obyvatelia notifikovaný o tomto výpadku.

10. Zálohovanie - Automatizačný systém a aj samotný firmware na zariadeniach musí byť zálohovaný, toto umožní v prípade nejakej chyby v systéme alebo zariadení rýchlo a efektívne znova obnoviť zariadenia do predchádzajúceho funkčného stavu. Samotná záloha musí byť umiestnená mimo systému, ideálne na zabezpečený cloud alebo verzovací systém ako Git.
11. Administratíva - nástroje ktoré nám umožnia jednoduchú administratívu su často neni zabezpečené preto je nutné aby sa používali iba v prípade administratívy a iných prípadoch boli tieto funkcie/nástroje vypnuté

Kapitola 6

Záver

Literatura

- [1] AL KASHOASH, H. A. A. a KEMP, A. H. Comparison of 6LoWPAN and LPWAN for the Internet of Things. *Australian Journal of Electrical and Electronics Engineering*. Taylor & Francis. 2016, roč. 13, č. 4, s. 268–274. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1448837X.2017.1409920>. ISSN 1448-837X.
- [2] ALI, B. a AWAD, A. I. Cyber and Physical Security Vulnerability Assessment for IoT-Based Smart Homes. *Sensors (Basel, Switzerland)*. 2018, roč. 18, č. 3. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/2012915309/>. ISSN 1424-8220.
- [3] BHATTASALI, T., CHAKI, R. a SANYAL, S. Sleep Deprivation Attack Detection in Wireless Sensor Network. *ArXiv.org*. Ithaca: Cornell University Library, arXiv.org. 2012, roč. 40, č. 15. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/2086228293/>. ISSN 09758887.
- [4] BORMANN, C. Dostupné z: <https://coap.technology/>.
- [5] BUTUN, I., OSTERBERG, P. a SONG, H. Security of the Internet of Things: Vulnerabilities, Attacks, and Countermeasures. *IEEE Communications Surveys & Tutorials*. IEEE. 2020, roč. 22, č. 1, s. 616–644. ISSN 1553-877X.
- [6] FIELDING, R. et al. *Hypertext Transfer Protocol – HTTP/1.1* [online]. Dostupné z: <https://tools.ietf.org/html/rfc2616>.
- [7] FRENZEL, L. *What's The Difference Between ZigBee And Z-Wave?* [online]. Dostupné z: <https://www.electronicdesign.com/technologies/communications/article/21796052/whats-the-difference-between-zigbee-and-zwave>.
- [8] HE, X., PAPA, M. a GAMBLE, R. Extending Over-the-Air Libraries to Secure ESP8266 Updates. In: *2019 IEEE International Symposium on Technologies for Homeland Security (HST)*. IEEE, 2019, s. 1–6. ISBN 9781728150925.
- [9] (IBM), I. B. M. C. a EUROTECH. *MQTT V3.1 Protocol SPecification* [online]. Dostupné z: http://public.dhe.ibm.com/software/dw/webservices/ws-mqtt/MQTT_V3.1_Protocol_Specific.pdf.
- [10] KHAN, M. A. a SALAH, K. IoT security: Review, blockchain solutions, and open challenges. *Future Generation Computer Systems*. Elsevier B.V. 2018, roč. 82, s. 395–411. ISSN 0167-739X.
- [11] LIN, H. a BERGMANN, N. W. *IoT Privacy and Security Challenges for Smart Home Environments* [online]. Dostupné z: <https://www.mdpi.com/2078-2489/7/3/44/htm>.

- [12] MBANASO, U. M. a CHUKWUDEBE, G. A. Requirement analysis of IoT security in distributed systems. In: *2017 IEEE 3rd International Conference on Electro-Technology for National Development (NIGERCON)*. IEEE, 2017, s. 777–781. ISBN 9781509064229.
- [13] MICHAEL, M. *Attack Landscape H1 2019: IoT, SMB traffic* [online]. Dostupné z: <https://blog.f-secure.com/attack-landscape-h1-2019-iot-smb-traffic-abound/>.
- [14] MILLIKEN, J., SELIS, V., YAP, K. M. a MARSHALL, A. Impact of Metric Selection on Wireless DeAuthentication DoS Attack Performance. *IEEE Wireless Communications Letters*. IEEE. 2013, roč. 2, č. 5, s. 571–574. ISSN 2162-2337.
- [15] NOUBIR, G. a LIN, G. Low-power DoS attacks in data wireless LANs and countermeasures. *Mobile Computing and Communications Review*. Červenec 2003, roč. 7, s. 29–30.
- [16] OH, S. a KIM, Y. Security Requirements Analysis for the IoT. In: *2017 International Conference on Platform Technology and Service (PlatCon)*. 2017, s. 1–6.
- [17] PHIL, E. *Over 100 Million IoT Attacks Detected in 1H 2019* [online]. Dostupné z: <https://www.infosecurity-magazine.com/news/over-100-million-iot-attacks/>.
- [18] SHELBY, Z. et al. *RFC 7252 - The Constrained Application Protocol (Coap)* [online]. Dostupné z: <https://tools.ietf.org/html/rfc7252#section-1>.
- [19] SHUMINOSKI, T. a RISTESKI, A. Analysis of the SYN Flood DoS Attack. *International Journal of Computer Network and Information Security*. Hong Kong: Modern Education and Computer Science Press. 2013, roč. 5, č. 8, s. 1–11. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1623861730/>. ISSN 20749090.
- [20] SIMPSON, A. K., ROESNER, F. a KOHNO, T. Securing vulnerable home IoT devices with an in-hub security manager. In: *2017 IEEE International Conference on Pervasive Computing and Communications Workshops (PerCom Workshops)*. IEEE, 2017, s. 551–556. ISBN 9781509043385.
- [21] STANFORD CLARK, A. a TRUONG, H. L. *MQTT For Sensor Networks (MQTT-SN)* [online]. Dostupné z: http://www.mqtt.org/new/wp-content/uploads/2009/06/MQTT-SN_spec_v1.2.pdf.
- [22] SYSTEMS, E. *ESP8266EX Datasheet* [online]. Dostupné z: https://www.espressif.com/sites/default/files/documentation/0a-esp8266ex_datasheet_en.pdf.
- [23] TAYLOR, P. T., CALHOUN, P. R. a RUBENS, A. C. Dostupné z: <https://tools.ietf.org/pdf/draft-taylor-ipdc-00.pdf>.
- [24] UNWALA, I., TAQVI, Z. a LU, J. Thread: An IoT Protocol. In: *2018 IEEE Green Technologies Conference (GreenTech)*. IEEE, 2018, s. 161–167. ISBN 9781538651834.
- [25] WANG, W. a WANG, H. Weakness in 802.11w and an improved mechanism on protection of management frame. In: *2011 International Conference on Wireless Communications and Signal Processing (WCSP)*. IEEE, 2011, s. 1–4. ISBN 9781457710094.

Příloha A

Konfigurácia open-source IoT siete

A.1 Konfigurácia siete

A.2 Home Assistant

Home Assistant je open-source automatizačný systém, inštalácia je jednoduchá stačí stiahnuť image pre konkrétne zariadenie z oficiálnej stránky Home Assistant <https://www.home-assistant.io/hassio/installation/>, vložiť daný image na naše zariadenie a spustiť. V prípade že chceme aby HA bežal v systéme Linux ako Docker container použijeme nasledujúci príkaz kde *CESTA_KU_CONFIG* je treba nahradiť cestou konfiguračného súboru v systéme Linux

```
docker run --init -d --name="home-assistant" -e "TZ=Europe/Bratislava" -v /CESTA_KU_CONFIG:/config --net=host homeassistant/home-assistant:stable
```

Pri prvom spustení bude HA sťahovať aktualizácie čo môže trvať okolo 20 minút. Po aktualizovaní bude HA dostupný na doméne <http://homeassistant.local:8123> ak router v sieti podporuje mDNS, v prípade že nepodporuje bude systém dostupný na lokálnej IP adrese ktorá mu bola pridelená čiže napríklad <http://192.168.1.45:8123>. Po nastavení užívateľa, polohy a metrického systému, HA automaticky oskenuje sieť pre zariadenia ktoré je možné pridať do systému, potom už dostaneme prístup samotné GUI pre HA, kde ďalej nainštalujeme rozšírenia ktoré pridajú do HA ďalšie funkcie a efektívne zabezpečia systém.

Pre pridanie rozšírení existuje *Add-on Store* do ktorého sa dostaneme cez *Supervisor*. Každé nainštalované rozšírenie sa objaví v *Supervisor*, kde každé obsahuje dokumentáciu, konfiguračný súbor a log.

Ako prvé nainštalujeme rozšírenie ktoré nám umožní editovať konfiguračné súbory priamo v HA GUI. Na túto funkciu existujú dve rozšírenia:

- File Editor: Ktorý nám umožňuje vytvárať, čítať, editovať a nahrávať súbory do našej HA inštalácii a taktiež umožňuje prepojenie z verzovacím systémom Git
- Terminal & SSH: Toto rozšírenie nám pridá plne funkčný terminál do a umožní nám sa pripojiť do HA pomocou SSH. Toto rozšírenie je ale možné nainštalovať iba po zapnutí "Advanced" módu ktorý sa zapína v našom profile.

A.2.1 Zabezpečenie a vzdialený prístup

Pre zabezpečenie HTTP komunikácie je možné použiť nami podpísane certifikáty ktoré vygenerujeme pomocou openssl, a vložíme do /ssl/ súboru:

```
openssl req -sha256 -addext "subjectAltName = IP:X.X.X.X" -newkey rsa:4096
-nodes -keyout privkey.pem -x509 -days 730 -out fullchain.pem
```

Kde "x.x.x.x."je adresa HA v lokálnej sieti. Po ich vygenerovaní stačí pridať do konfiguračného súboru *configuration.yaml* cestu k samotným certifikátom.

```
http:
  ssl_certificate: /ssl/fullchain.pem
  ssl_key: /ssl/privkey.pem
```

Tento postup je možné použiť len v prípade že nechceme použiť tieto certifikáty pre zabezpečenie komunikácie so vzdialeným prístupom.

Ďalším možným spôsobom ako zabezpečiť http komunikáciu je použitím DuckDNS rozšírenia ktoré nám umožní vzdialený prístup ku HA a zabezpečí našu komunikáciu pomocou Lets Encrypt. Po nainštalovaní DuckDNS je nutné sa zaregistrovať na <https://www.duckdns.org/>. Kde si zvolíme našu subdoménu a vygenerujeme token, tieto dva údaje je nutné vložiť do nášho konfiguračného súboru kde je taktiež nutné povoliť Lets encrypt ktoré pri prvom spustení vygeneruje certifikáty ktoré sa budú používať. Pri použití tohto addonu je nutné na routri presmerovať port 443 na port 8123 pre našu špecifickú adresu.

```
lets_encrypt:
  accept_terms: true
  certfile: fullchain.pem #zabezpečenie TLS pomocou Lets Encrypt
  keyfile: privkey.pem
  token: 9ab72a12-cfe1-4047-89f8-2807d8affe4a # vygenerovaný token
  domains:
    - myhadomain123.duckdns.org #subdoména pre HA
```

Obrázek A.1: Duckdns konfigurácia

Ďalšie možnosti ako zabezpečiť vzdialený prístup je použiť oficiálny Cloud pre HA, ktorý je dostupný na <https://www.nabucasa.com/> jeho inštalácia je veľmi jednoduchá, stačí ísť do **Configuration -> HA Assistant Cloud** kde je nutné sa zaregistrovať po úspešnej registrácii stačí povoliť **Remote Access** a automaticky sa vygenerujú TLS certifikáty znova pomocou Lets Encrypt ktoré zabezpečia komunikáciu, prístup je možný vďaka tomu že HA je pripojený ku proxy daného cloudu, viacej informácií <https://www.nabucasa.com/config/remote/>.

Poslednou možnosťou je použitie Tor rozšírenia ktorý sa oplatí používať v prípade že nám ISP neposkytuje verejnú adresu, nechceme otvárať port na našom routri, nechceme konfigurovať TLS certifikáty a chceme ostať úplne anonymní. Po inštalácii stačí nastaviť port na ktorý sa budeme pripájať a spustiť tento addon, v logu nášho addonu sa objaví doména na ktorú sa potom pripojíme pomocou ľubovoľného Tor prehliadača.

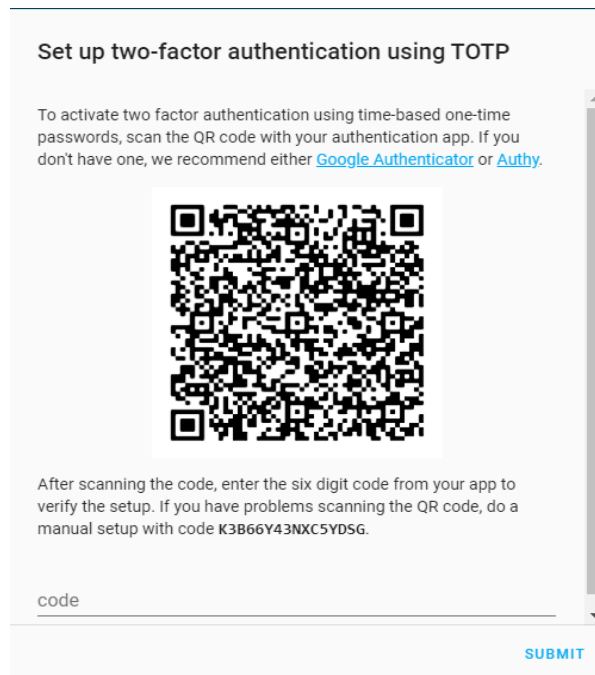
Ďalším bodom zabezpečenia systému je ochrana proti útokom hrubou silou, to je možné zabezpečiť dvoma spôsobmi:

- Multifaktorová autentifikácia: kde HA používa TOTP modul ktorý vygeneruje časovo obmedzené unikátne heslo. Táto funkcia vyžaduje autentifikačnú aplikáciu na našom

```
[14:13:09] INFO: -----
[14:13:09] INFO: Your Home Assistant instance is available on Tor!
[14:13:09] INFO: Address: defk5viwasi2fby7.onion
[14:13:09] INFO: -----
```

Obrázek A.2: Caption

Smartphone ako <https://authy.com/>. V prípade že už máme zapnutý "Advanced mód" stačí ísť do nášho profilu kde po zapnutí funkcie je nutné oskenovať QR kód ktorý sa nám zobrazí a zadať kód ktorý nám ponúkne aplikácia.

Obrázek A.3: Tor log kde sa zobrazí doména

V prípade že není zapnutý "Advanced" mód je nutné povoliť túto funkciu v konfiguračnom súbore

```
homeassistant:
  auth_mfa_modules:
    - type: totp
```

- Ďalším spôsobom ako zabezpečiť ochranu proti útokom hrubou silou je odmietat prihlasovania do systému od adries ktoré prekročili nami daný limit pokusov o prihlásenie: Toto sa znova konfiguruje v konfiguračnom súbore v http sekcii

```
http:
  ip_ban_enabled: true
  login_attempts_treshold: 5
```

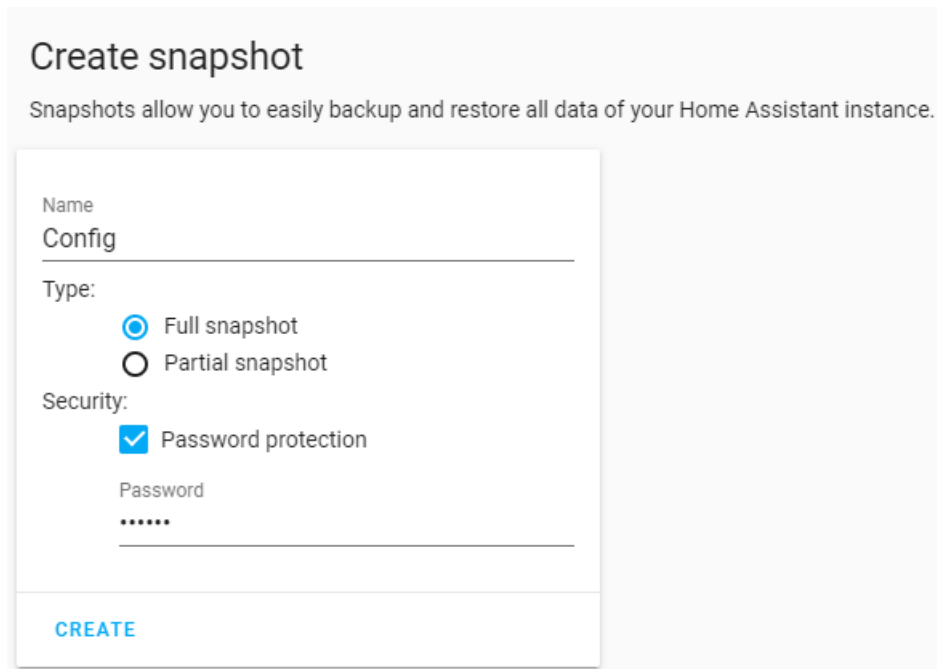
A.2.2 MQTT a zálohovanie systému

Posledným bodom konfigurácie je nainštalovať MQTT server pre komunikáciu s našimi zariadeniami. Na toto je možné použiť samostatný MQTT server na ktorý sa naše zariadenie pripojí, jednoduchšie je ale použiť Mosquitto rozšírenie. V konfiguračnom súbore treba nakonfigurovať prihlasovacie údaje pre naše zariadenia, ktoré z dôvodu bezpečnosti musia byť jedinečné. Taktiež treba použiť certifikáty pre zabezpečenia komunikácie pomocou TLS, je treba zistiť v dokumentácii firmware ktorý chceme použiť ake certifikáty podporujú, napríklad zatiaľ čo Tasmota podporuje aj overovanie certifikačnej authority Lets Encrypt <https://tasmota.github.io/docs/TLS/>, Esphome podporuje iba overovanie pomocou odlačku verejného kľúča <https://esphome.io/components/mqtt.html#ssl-fingerprints>.

```
logins:
  - username: QS-WIFI-S02 #prihlasovacie údaje
    password: nQj54K
  - username: BW-SHP6
    password: HZHueS
anonymous: false          #zakázanie pripojenia bez autentifikácie
customize:
  active: false
  folder: mosquitto
certfile: fullchain.pem #vygenerované kľúče a certifikát pre TLS
keyfile: privkey.pem
```

Obrázek A.4: Caption

Po nakonfigurovaní je nutné taktiež zálohovať systém, HA ponúka vytváranie snapshotov do ktorých si môžeme zvoliť ktorú časť systému chceme zálohovať

Create snapshot

Snapshots allow you to easily backup and restore all data of your Home Assistant instance.

Name
Config

Type:

☒ Full snapshot
☐ Partial snapshot

Security:

☒ Password protection

Password

CREATE

Obrázek A.5: Vytváranie snapshotu

Ďalej môžeme nainštalovať rozšírenia pre špecifický firmware, pre Esphome môžeme integrovať samotné Esphome pod HA. Toto rozšírenie nám ponúkne všetky možnosti Esphome

a ešte ponúkne možnosť vytvárania konfigurácii jednoducho pomocou GUI ktoré ponúka. V tomto rozšírení není nutné nič konfigurovať keďže beží priamo v systéme HA.

Pre Tasmota môžeme nainštalovať TasmAdmin rozšírenie, to nám umožní manažovať a aktualizovať všetky zariadenia z jedného miesta. Keďže Tasmoadmin ponúka web server je nutné zapnúť TLS šifrovanie pre komunikáciu s ním, rozšírenie použije tie isté certifikáty ktoré sme použili na šifrovanie HA komunikácie. Toto rozšírenie ale vyžaduje aby boli zapnuté web serveri na samotných zariadeniach ku ktorým prístupuje, keďže táto komunikácia není šifrovaná by sa Tasmoadmin mal používať iba na administratívne účely.

A.3 Konfigurácia Esphome

Konfigurácia Esphome prebieha čisto iba pomocou yaml konfiguračného súboru, pri konfigurácii je nutné zabezpečiť tieto body:

- Konfigurácia niekoľkých AP na ktoré je možné sa pripojiť aby v prípade výpadku jedného existoval redundantný na ktorý sa zariadenie pripojí.

```
wifi:
  networks:
    - ssid: <SSID1>
      password: <HESLOPRESSID1>
    - ssid: <SSID2>
      password: <HESLOPRESSID2>
```

- V prípade iba jedného AP na ktorý je možné sa pripojiť je možné použiť Fallback AP kde v prípade výpadku pôvodného pripojenia zariadenie prejde do AP režimu, ten musí byť zabezpečený heslom aby sa útočník nedostal jednoducho na zariadenia

```
wifi:
  ssid: <SSID1>
  password: <HESLOPRESSID1>
  ap:
    ssid: <SSIDAP>
    password: <HESLOPREAP>
```

- Pre efektívne aktualizácie OTA aktualizácie musia byť povolené, táto funkcia ale musí byť chránená heslom aby útočník nemohol

```
ota:
  password: <OTAHESLO>
```

- Esphome ponúka možnosť webserveru, komunikáciu s ním ale nieje možné zašifrovať preto by mal byť webserver vypnutý, v prípade že je nutné mať zapnutý webserver je nutné zabezpečiť prístup autentifikáciu, toto je ale veľmi tenká vrstva zabezpečenia keďže prihlasovacie údaje je možné vidieť v odchytenej komunikácii. S tohto dôvodu by sa OTA aktualizácie nemali spúšťať pomocou web serveru keďže útočník by mohol odchytiť heslo na OTA aktualizáciu a nahrať svoj firmware na zariadenie.

```
web_server:
  port: 80
  auth:
    username: <MENO>
    password: <HESLO>
```

- Esphome ponúka dva spôsobi komunikácie, MQTT a vlastné Esphome Native API ktoré používa TCP protokol, tento protokol sa ale nedá zabezpečiť pomocou TLS preto je nutné použiť MQTT ktoré je možné zabezpečiť pomocou TLS. Esphome overuje iba odlaček ktorý je SHA1 hash z certifikátu, takže vždy keď sa zmení certifikát je nutné zmeniť aj samotný odlaček, ďalej SHA1 není úplne bezpečné a s dostatočným vykonom je možné tento odlaček sfaľovať. Samotný odlaček sa získa daním mqtt servera a portu do konfigurácie a spustením:

```
esphome myconfig.yaml mqtt-fingerprint
```

Výstupom bude odlaček ktorý vložíme do našej konfigurácie ktorá pre MQTT vyzerá takto:

```
mqtt:
  broker: <IPBROKER>
  port: 8883
  username: <Meno>
  password: <Heslo>
  discover: True #Aby HA automaticky objavil zariadenie
  ssl_fingerprints: <sha1fingerprint>
```

A.4 Tasmota

Tasmota oproti Esphome ponúka možnosť konfigurovať zariadenia priamo na zariadení nevyžaduje kompiláciu pri každej zmene, stále je ale nutné pred kompiláciou povoliť niektoré funkcie ktoré sú nenachádzajú v základnej verzii. Informácie o tom ako skompilovať Tasmotu nájdete tu <https://tasmota.github.io/docs/Compile-your-build/>

V konfiguračnom súbore *user_config_override.h* je nutné povoliť TLS a taktiež je dobré povoliť skriptovanie, ktoré nám umožní vytvárať skripty a pomocou nich zložitejšie automatizácie, zároveň je ale nutné zakázať pôvodné pravidlá keďže Tasmota nepodporuje to aby boli povolené obidve funkcie. Taktiež nám skriptovanie umožní použiť aj zariadenia ktoré by sme s pravidlami nemohli používať lebo Tasmota nepodporuje ich funkcie.

```
#ifndef USE_MQTT_TLS
#define USE_MQTT_TLS
#define MQTT_PORT 8883

#ifndef USE_SCRIPT
#define USE_SCRIPT
#endif
#ifdef USE_RULES
#undef USE_RULES
#endif
```

V prípade že chceme skompilovaný firmware nahráť na viacero zariadení je možné pridať parametre ktoré budú u všetkých zariadeniach také isté ako napríklad MQTT server, viacej informácií o parametroch ktoré sú možné takýmto spôsobom zadať je v *my_user_config.h* súbore zdrojového kodu.

Tasmota implementuje TLS pre MQTT pomocou BearSSL¹ a overovanie certifikátov od serveru je možné dvoma spôsobmi.

1. Overovaním certifikačnej autority ktorá vydala certifikát, táto možnosť sa používa v prípade že certifikáty serveru boli vytvorené pomocou LetsEncrypt. Tasmota skontroluje certifikát pomocou LetsEncrypt certifikačnej autority.
2. V prípade že sa používajú nami podpísané certifikáty, je používaný koncept TOFU², Tasmota pri prvom pripojení vyrába odtlačok z verejného kľúča pri prvom pripojení, tento odtlačok potom používa na overenie či komunikácia skutočne prišla od servera.

V prípade že chceme overovať certifikačnú autoritu je nutné to špecifikovať pri kompilácii. Takže finálny *user_config_override.h* môže vyzeráť nejako takto

```
#ifndef USE_SCRIPT
#define USE_SCRIPT
#endif
#ifdef USE_RULES
#undef USE_RULES
#endif
```

¹<https://bearssl.org/>

²Trust on First Use

```
#ifndef USE_MQTT_TLS
#define USE_MQTT_TLS
#endif
#define MQTT_PORT 8883
#ifndef USE_MQTT_TLS_CA_CERT
#define USE_MQTT_TLS_CA_CERT
#endif
#ifdef MQTT_HOST
#undef MQTT_HOST
#endif
#define MQTT_HOST "brokerip"
```

Ďalej je konfigurácia možná buď pomocou GUI alebo príkazov, keďže konfigurácia pomocou GUI je docela jednoduchá a zaberie viac času (zariadenie sa pri každej zmene reštartuje) budeme používať *Backlog* príkaz ktorý nám umožní zadať až do 30 príkazov naraz. V prípade že nenastavíme žiadne parametre pri kompilácii, Tasmota spustí svoj AP na ktorý sa pripojíme. Ako prvé nastavíme AP na ktoré sa má zariadenie pripájať, keďže samotný Tasmota AP není možné zabezpečiť pomocou hesla, je nutné vypnúť tento Fall-back AP, WifiConfig 4 v prípade výpadku pripojenia sa zariadenie pripojí na druhý AP bez reštartu.

```
Backlog
SSID <SSID1> ;
Password1 <HESLOPRESSID1> ;
SSID2 <SSID2> ;
Password2 <HESLOPRESSID2> ;
Wificonfig 4
```

Pri konfigurácii MQTT konfigurácia vyzerá podobne, vložíme IP adresu MQTT brokera, Port na ktorý sa pripojíme (1883 bez TLS, pri použití TLS 8883), prihlasovacie údaje pre náš server, v prípade že používame overovanie certifikátov pomocou odtlačkov, sa Tasmota sama naučí odtlačok pri prvom pripojení na server, alternatívne môžeme pomocou nástroja <https://github.com/issacg/tasmota-fingerprint> získať odtlačok a priamo ho vložiť do zariadenia. kde SetOption19 umožní HA automaticky detekovať Tasmota zariadenia:

```
Backlog
MqttHost <BROKERIP> ;
MqttPort <PORT> ;
MqttUser <> ;
MqttPassword <> ;
MqttFingerprint <>;
SetOption19 1
```

V prípade že na našich zariadeniach je nutné mať prehľad o čase je nutné špecifikovať NTP server na ktorý sa chceme pripojiť,

Keďže v HA sme nainštalovali NTP server je nutné zmeniť základný NTP server na adresu nášho servera, je možné špecifikovať 3 rôzne serveri. Taktiež je nutné nastaviť prechod na letný/zimný čas keďže samotné NTP nevykoná zmenu času. TimeZone 99 nastaví časovú zónu podľa parametrov v TimeDST a TimeSTD, ktoré sme nastavili na zmenu času

na Slovensku, viac o parametroch o zmene času nájdete na <https://tasmota.github.io/docs/Commands/#management>

```
Backlog
NtpServer1 <NTPSERVER>
NtpServer2 <>
NtpServer3 <>
TimeZone 99
TimeDST 0,0,3,1,2,120
TimeSTD 0,0,10,1,3,60
```

Prístup ku samotnému Web serveru cez ktorý konfigurujeme zariadenie je nutné zabezpečiť pomocou autentifikácie, podobne ako pri Esphome je toto len tenká vrstva zabezpečenia keďže prihlasovacie údaje je možné vidieť v odchytenej komunikácii. Pre tento dôvod je nutné vypnúť samotný webserver a zapínať ho iba v prípade administratívnych záležitostí.

```
Backlog
WebPassword <heslo> ;
WebServer 0 ;
```

Po vypnutí webserveru bude možné zadávať komentáre iba pomocou MQTT takže je dôležité aby bolo zariadenie úspešne pripojené na MQTT server, inak by bolo nutné prepísať nahráť nový firmware pomocou UART komunikácie.

V prípade jednoduchých automatizácií je možné vykonávať automatizácie pomocou UDP multicast komunikácie, táto komunikácia ale není šifrovaná takže by tieto automatizácie mali slúžiť skôr iba na redundanciu, pomocou DevGroupShare dokážeme určiť ktoré konkrétne funkcie dokážeme zdieľať medzi zariadeniami, viac informácií o tejto funkcii nájdete na <https://tasmota.github.io/docs/Device-Groups/>.

```
Backlog
GroupTopic <menoskupiny>;
DevGroupShare <IN>, <OUT>;
```

Použitím skriptu môžeme vytvoriť redundantné automatizácie ktoré sa spustia v prípade výpadku pripojenia na MQTT server, kde sekcia `>D` sa vykoná pri štarte zariadenia, zatiaľ čo sekcia `>S` sa vykoná každú sekundu, skontroluje či je zariadenie pripojené na MQTT server, v prípade že zariadenie není pripojené vyše 100 sekúnd zapne redundantné automatizácie v prípade že sa obnoví pripojenie tak sa táto funkcia vypne.

```
>D
mqttcounter=0
devicegrouponline=false

>S
if devicegroup==false
if mqttc==false
then
mqttcounter=mqttcounter + 1
else
mqttcounter=0
```

```
endif
else
if mqttc==true
then
=> SetOption85 0
mqttcounter=0
endif

if mqttcounter>100
then
devicegroup=true
mqttcounter=0
=> Grouptopic <Topic>
=> DevGroupShare <x,y>
=> SetOption85 1
endif
```